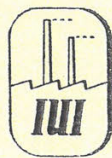

INDUSTRIENS UTREDNINGSSINSTITUT

Undersökning av likviditetsläget inom industrien
1950—1951

STOCKHOLM

1951

Undersökning av likviditetsläget
inom industrien 1950-1951
(Likviditetsundersökningen)

Innehållsförteckning.

Likviditetsläget inom industrien 1950-1951.

Bilaga I. Undersökningens uppläggning och bearbetningsmetoder.

Bilaga II. Några synpunkter på metoder för likviditetsbedömning.

Tabellbilaga I. Likvida tillgångar, kortfristiga och långfristiga skulder åren 1950 och 1951, milj. kr.

Tabellbilaga II. Relationen mellan likvida tillgångar, kortfristiga och långfristiga skulder åren 1950 och 1951.

Likviditetsläget inom industrien 1950-1951.

Undersökningens syfte.

För åren 1937-1949 har Industriens Utredningsinstitut bearbetat ett antal industrieföretags bokslut i syfte att erhålla ökad kännedom om utvecklingen av vinster, bruttointäkter etc. inom industrien (i fortsättningen komma dessa undersökningar att med ett gemensamt namn kallas vinstutredningen). Vid sidan av vinstutredningens egentliga målsättning ha de genom bokslutsbearbetningen framkomna uppgifterna indirekt varit ägnade att i begränsad utsträckning belysa vissa speciella aspekter av industriens finansiella förhållanden. För att komplettera den högst ofullständiga bild av utvecklingen ur finansiell synpunkt, som man erhållit såsom en biprodukt av vinstutredningen, har det vid upprepade tillfällen framkommit önskemål om att vinstutredningen även skulle omfatta en brett upplagd undersökning av industriens finansierings- och likviditetsförhållanden. Av olika skäl ha emellertid dessa önskemål hittills ej kunnat tillmötesgå, ehuru en sådan omläggning av vinstutredningen otvivelaktigt skulle ha varit av stort allmänt intresse.

Likviditetsställningen i företagssektorn utgör en av de viktigaste ekonomiska indikatorerna på det ekonomiska klimatet i landet och i anknytning till den försämring av den samhällsekonomiska balansen, som präglat utvecklingen under det senaste året, har behovet att bilda sig en bättre uppfattning om industriens likviditetsläge vuxit sig allt starkare. I samband med diskussionen om vilka ekonomisk-politiska medel man bör nyttja för att angripa inflationshärdarna visade det sig önskvärt att genom ett närmare studium av rådande tendenser i samhällsekonomin skapa ett fastare underlag för den ekonomiska politikens utformning. Som ett led i dessa strävanden uppdrog i maj månad Sveriges Industrieförbund åt Industriens Utredningsinstitut att verkställa en undersökning av industriens likviditetsläge och förändringarna sedan föregående år.

Bakgrunden till likviditetsundersökningen utgjorde den generella frågan, i vad mån industrien kunde beräknas komma att genom sin efterfrågan på varor och tjänster bidra till att vidmakthålla eller rentav skärpa inflationstrycket. En sådan allmänt hållen fråga rullar emellertid upp ett omfattande komplex av intrikata frågeställningar och en undersökning av likviditetsförhållanden i egentlig mening kan endast till ringa del belysa dessa frågeställningar. Den naturliga utgångspunkten för ett studium av här berörda, generella spörsmål bildar industriens på framtidsförväntningar baserade "köpbenägenhet", d.v.s. benägenhet att efterfråga varor och tjänster såväl för investeringsändamål som för den löpande driftens behov. Men vid sidan av köpbenägenheten har man även anledning att undersöka "köpförmågan", d.v.s. att analysera i vad mån finansiella och andra förutsättningar föreligga, vilka kunna möjliggöra förverkligandet av de intentioner, som sammanfattas i uttrycket köpbenägenhet. Det är uppenbarligen omöjligt att grunda hållbara slutsatser om efterfrågetrycket i ett visst läge på ett isolerat mått på rådande köpbenägenhet, om den ej kan realiseras på grund av finansiella eller andra hinder, och detsamma gäller ett kvantitativt preciserat mått på köpförmågan, om man ej kan bilda sig en uppfattning om köpbenägenhetens omfattning och inriktning. Det ur samhällsekonomisk synpunkt relevanta är således kombinationen köpbenägenhet-köpförmåga.

Föreliggande likviditetsundersökning har det ur denna synpunkt mera begränsade syftet att belysa vissa aspekter av köpförmågan. Däremot bidrar den ej till att karakterisera den aktuella köpbenägenheten. Det nuvarande läget ger emellertid goda skäl för antagandet, att köpbenägenheten i varje fall ej är svagare än möjligheterna att realisera planerna. Därför blir köpförmågan med hänsyn till såväl tillgången på varor och tjänster som de finansiella resurserna att betrakta som en avgörande bestämningsfaktor för industriens efterfrågan och i det sammanhanget kan likviditetsundersökningen spela en viktig roll i diskussionen av det aktuella inflationstrycket.

En likviditetsundersökning, som anknyter till ovan berörda frågeställning, kan i princip sägas ha till syfte att analysera

de möjligheter, de medel, som vid en given tidpunkt stå till industriens förfogande för att finansiera ett eventuellt expansionsprogram. Föreliggande undersökning har emellertid av flera olika skäl ej kunnat givas en så bred uppläggning, att den kan belysa alla de faktorer av finansiell natur, som inverka på köpförmågan. För att fullständigt kartlägga industriens förmåga till ökade utgifter skulle det vara nödvändigt att medtaga inte blott de likvida medel, som industrien förfogar över i form av pengar eller andra kortfristiga fordringar, utan även de tillgångar, som genom sin belåningsbarhet representera potentiella finansieringskällor, ja, över huvud alla möjligheter till kreditfinansiering, vare sig de basera sig på realsäkerhet eller ej. En uppskattning av dessa kreditmöjligheter kan emellertid inte grundas enbart på en isolerad beräkning av belåningsbarheten utan måste även innefatta en bedömning av det penning- och kreditpolitiska läget i framtiden. Att i förevarande sammanhang undersöka detta utrymme för kreditutvidgning har dock visat sig ytterst svår genomförbart och likviditetsundersökningen har därför begränsats till att omfatta endast industriens egna till buds stående tillgångar av likvid natur.

Ytterligare en sak att observera är att industriens expansionsmöjligheter under en period av icke alltför obetydlig längd även påverkas av den löpande bruttovinstutvecklingen, d.v.s. det utrymme för självfinansiering som kan uppkomma såsom ett resultat av skillnaden mellan löpande bruttoinkomster och bruttoutgifter under en period. Anlägger man mera kortsiktiga synpunkter på likviditetsbedömningen, har emellertid denna dynamiska aspekt mindre betydelse.

Om man bortser från möjligheterna till kreditfinansiering och självfinansiering, kan man generellt sett fastslå, att som en minimiförutsättning för finansiell expansionsförmåga fordras, att den omedelbara betalningsberedskapen är tillfredsställande, d.v.s. att det finns tillräckligt med tillgångar av likvid natur för att möta under den närmaste framtiden till betalning förfallande förpliktelser. Är betalningsberedskapen mer än tillfredsställande, föreligger ett visst underlag för framtida expansion men graden av expansionsförmåga betingas inte blott av ställningen med hänsyn till den omedelbara betalningsberedskapen utan även av den finan-

ciella strukturen i övrigt. Därtill kommer, att den företagspolitiska bedömningen av expansionsförmågan i viss mån kan röna inflytande av den riktning, som utvecklingen av betalningsberedskapen tagit under närmast föregående period. Således kan man under givna förutsättningar anta, att graden av faktisk betalningsberedskap sätter en övre gräns för den finansiella expansionsförmågan men att dess omfattning inom ramen för den omedelbara betalningsberedskapen påverkas av andra förhållanden.

Den nu genomförda likviditetsundersökningen har i första hand tagit sikte på att redovisa industriens omedelbara betalningsberedskap och reflekterar således endast en del av de aspekter, som äga relevans för en bedömning av industriens finansiella expansionsförmåga, men å andra sidan framhäver den i vissa avseenden viktiga olikheter mellan olika delar av industrien och genom jämförelser bakåt i tiden kan man få ett visst grepp om utvecklingstendenserna. Dessa olikheter och dessa utvecklingstendenser synas böra tillmätas väsentlig betydelse såsom indikatorer på styrkan i industriens expansionsförmåga under den närmaste framtiden.

Undersökningens resultat.

I bilaga I lämnas en redogörelse för undersökningens uppläggning och bearbetningsmetoder. Såsom närmare framgår av denna redogörelse, baserar sig likviditetsundersökningen på bokföringsuppgifter, som insamlats från ett större antal företag med över femtio arbetare. Det material, som härigenom framkommit, har begagnats som underlag för en uppskattning av likviditetsställningen vid slutet av april 1950 och 1951 samt likviditetsutvecklingen mellan dessa tidpunkter för samtliga industriföretag i landet med över femtio arbetare. I bilaga II ha därjämte sammanställts vissa principiella synpunkter på olika metoder för likviditetsbedömning. I det följande kommer endast undersökningsresultatet att kommenteras i någon utsträckning.

Vid bearbetningen av undersökningens primärmaterial ha totalsiffror framräknats för tre huvudgrupper av balansposter, nämligen omsättningstillgångar av likvid natur, kortfristiga skulder samt långfristiga skulder. Till likvida tillgångar ha hänförts sådana tillgångar, som beräknas kunna omsättas i disponibla pen-

ningmedel inom en tidrymd av sex månader från balansdagen (med undantag av lagertillgångar) och såsom kortfristiga skulder ha räknats förpliktelse, som förfalla till betalning under samma tidsperiod. Vid sidan av den siffermässiga redovisningen för de tre huvudgrupperna ha totalsiffror framräknats även för vissa balansposter inom huvudgrupperna. I tabellbilaga I återfinnas de absoluta siffrorna för åren 1950 och 1951 med fördelning på olika industrigrenar och delbranscher samt på två storleksgrupper inom branscherna. Därjämte har i samma tabellbilaga angivits den procentuella förändring som de absoluta siffrorna visa från 1950 till 1951. På basis av dessa totalsiffror ha vissa relationstal uträknats. I tabellbilaga II redovisas för vardera året relationstal, som ange förhållandet mellan likvida tillgångar och kortfristiga skulder, likvida tillgångar och långfristiga skulder, likvida tillgångar och samtliga skulder samt kortfristiga skulder och långfristiga skulder. Dessutom utvisar samma tabellbilaga relationstalens procentuella förändring från 1950 till 1951.

Det torde böra starkt understrykas, att de siffermässiga talvärden, som redovisas i de olika tabellerna, måste läsas och tolkas med stor försiktighet. Att så är fallet, beror i främsta rummet på att den grundläggande samplingen i vissa avseenden uppvisar tämligen betydande brister, som medföra att det siffermässiga bearbetningsresultatet har ganska vida felmarginaler. Detta innebär, att man ej får ta varje siffra som ett exakt uttryck för de verkliga förhållandena utan syftet med redovisningen av tabellmaterialet är närmast att inom rätt vida latituder ge en föreställning om den ungefärliga storleksordningen och framför allt om de ungefärliga relationerna mellan olika industrigrenar och branscher.

Framställningen i det följande avser endast att ge några kommentarer till de likviditetsindikatorer och de utvecklingstendenser som närmare framgå av likviditetsundersökningens i bifogade tabellbilagor redovisade bearbetningsresultat. Den bild som man genom en totalsammanräkning får av det genomsnittliga likviditetsläget och utvecklingstendensen för hela industrien döljer högst väsentliga skiljaktigheter mellan olika huvudgrupper och branscher samt mellan storleksgrupperna inom de olika branscherna.

Detta förhållande synes ytterligare accentueras därigenom att totalsiffrorna kraftigt domineras av tre industrigrenar, nämligen metall- och maskinindustri, skogsindustri samt textilindustri (huvudgrupperna 1, 2, 4 och 7), vilket framgår av tabell 1, som visar de olika huvudgruppernas andelar av samtliga likvida tillgångar, kortfristiga skulder samt långfristiga skulder efter både 1950 och 1951 års siffror. Eftersom en redogörelse för industrier i dess helhet suddar ut de i flertalet fall betydande skillnader, som råda mellan olika branscher och storleksgrupper, kommer nedanstående framställning att i första hand ägnas åt kommentarer till likviditetsläget och -utvecklingen inom de olika branscherna.

Någon ingående analys av de förhållanden, som lett till den i undersökningsresultatet visade utvecklingen från 1950 till 1951, är varken avsedd eller möjlig. När det gäller att tolka de här framlagda siffrorna bör det emellertid observeras, att den likviditetsställning resp. -utveckling de ge uttryck åt i huvudsak utgör nettoresultatet av två grupper av faktorer, som i många fall verka i olika riktningar, nämligen in- och utbetalningar sammanhängande med den löpande driftens behov samt av den löpande driften oberoende förändringar av balansräkningens tillgångs- och skuldposter. Det är således tänkbart att t.ex. en industri, som åtnjuter en exceptionellt god vinstkonjunktur, visar ett försämrat likviditetsläge, därför att omfattande kapitalkrävande investeringar ägt rum (eller rent finansiella transaktioner, såsom koncernbildning genom övertagande av andra företag). Likaså är det möjligt att en industrigren, vars bruttovinstläge försämrats avsevärt, får en förbättrad likviditetsställning därför att erforderliga reinvesteringar underlåtits eller en likvidering av vissa kapitaltillgångar ägt rum.

Ehuru förändringarnas storlek växlar starkt mellan de olika branscherna pekar undersökningsresultatet på en i stora drag tämligen enhetlig utvecklingstendens, som karakteriseras av en relativt kraftig ökning av de likvida tillgångarna och en än mera markerad uppgång för de kortfristiga skulderna, medan de långa skulderna visa en betydligt svagare expansionstakt. Av tabell 2, som utgör ett sammandrag av tabellbilaga I, framgår, att utveck-

Tabell 2. Procentuell ökning (+) eller minskning (-) från 1950 till 1951 av summa likvida tillgångar, kortfristiga skulder resp. långfristiga skulder inom olika branscher och storleksgrupper.

Bransch	Storleksgrupp	Likvida tillgångar	Kortfristiga skulder	Långfristiga skulder
Metall- och maskinindustri	Hela branschen	+18	+29	+7
	50-200 arb.	+21	+21	+9
	201 < arb.	+18	+31	+7
Kombinationer mellan olika branscher	Hela branschen	+25	+32	+6
	50-200 arb.	+68	+92	-1
	201 < arb.	+25	+30	+7
Jord- och stenindustri	Hela branschen	+15	+10	+19
	50-200 arb.	+3	+6	+5
	201 < arb.	+24	+14	+29
Skogsindustri	Hela branschen	+93	+58	-3
	50-200 arb.	+42	+69	-6
	201 < arb.	+105	+56	-2
Grafisk industri	Hela branschen	+34	+28	+60
	50-200 arb.	+90	+36	+112
	201 < arb.	+9	+24	+22
Livsmedelsindustri	Hela branschen	-1	+20	-1
	50-200 arb.	+2	+11	-12
	201 < arb.	-7	+29	+24
Textil- och beklädnadsindustri	Hela branschen	+7	+50	+40
	50-200 arb.	-3	+50	+9
	201 < arb.	+16	+50	+56
Läder- och skoindustri	Hela branschen	+24	+60	+8
	50-200 arb.	+16	+86	+13
	201 < arb.	+30	+46	+7
Kemisk-teknisk industri	Hela branschen	+33	+33	-6
	50-200 arb.	+11	+32	-5
	201 < arb.	+47	+34	-7
Hela industrien		+28	+37	+8
	50-200 arb.	+15	+36	+8
	201 < arb.	+31	+37	+7

lingen inom grupperna metall- och maskinindustri, kombinationer mellan olika branscher samt läder- och skoindustri helt svarar mot denna karakteristik. Inom jord- och stenindustri och grafisk industri förekommer den avvikelser att de kortfristiga skulderna stigit relativt svagare, medan däremot de långfristiga expanderat kraftigare. Samma relativt starka ökning av de långa skulderna uppvisar också textil- och beklädnadsindustrien. Utmärkande för skogsindustrien är en både absolut och relativt sett mycket stark uppgång inom gruppen likvida tillgångar. En relativt sett stark ökning av de likvida tillgångarna redovisar också den kemiska industrien, medan motsatsen är fallet inom livsmedelsindustrien.

Om man såsom den viktigaste likviditetsindikatorn tar relationen mellan likvida tillgångar och kortfristiga skulder, finner man att likviditeten inom hela industrien försämrats med 7 % (jfr tabell 3). Den gynnsammaste utvecklingen inom de olika industrigrenarna visar skogsindustrien. I övrigt är det endast inom grafisk industri samt jord- och stenindustri som en förbättring registrerats. Den starkaste procentuella minskningen redovisas för textil- och beklädnadsindustrien. Såsom vidare framgår av tabell 3 har likviditetsförsämringen varit starkare inom storleksgruppen 50-200 arbetare (-15 % mot -5 %). Dock ha motsatta tendenser gjort sig gällande inom metall- och maskinindustri, grafisk industri samt livsmedelsindustri.

Anlägger man mera långsiktiga synpunkter på likviditetsläget och utvecklingstendenserna kan det vara lämpligt att också uppmärksamma förändringarna i relationen mellan likvida tillgångar och samtliga skulder. För hela industrien har denna relation förbättrats med 9 %. I detta sammanhang bör man emellertid hålla i minnet den ur likviditetssynpunkt starka försämring som samtidigt ägt rum därigenom att de kortfristiga skulderna ökat betydligt snabbare än de långfristiga och således år 1951 representera en långt större andel av de totala skulderna (detta framgår av tabell 3, kolumn d). Det kan observeras, att jord- och stenindustri samt grafisk industri, där en förbättring av likviditetsläget ur mera kortsiktig synpunkt ägt rum, i motsats till övriga industrigrenar redovisa en försämring av relationen mellan likvida

Tabell 3. Procentuell ökning (+) eller minskning (-) från 1950 till 1951 av relationen mellan a) likvida tillgångar/kortfristiga skulder, b) likvida tillgångar/långfristiga skulder, c) likvida tillgångar/totala skulder och d) kortfristiga skulder/totala skulder.

Bransch	Storleksgrupp	a	b	c	d
Metall- och maskin- industri	Hela branschen	-8	+11	+5	+16
	50-200 arb.	0	+12	+7	+8
	201< arb.	-10	+11	+5	+17
Kombinationer mellan olika branscher	Hela branschen	-5	+18	+6	+12
	50-200 arb.	-12	+70	+24	+41
	201< arb.	-4	+17	+5	+10
Jord- och stenindustri	Hela branschen	+4	-3	-2	-7
	50-200 arb.	-4	-1	-4	+3
	201< arb.	+9	-5	0	-8
Skogsindustri	Hela branschen	+22	+98	+66	+35
	50-200 arb.	-16	+51	+18	+39
	201< arb.	+31	+108	+78	+33
Grafisk industri	Hela branschen	+5	-16	-8	-10
	50-200 arb.	+39	-11	+6	-24
	201< arb.	-12	-10	-11	+2
Livsmedelsindustri	Hela branschen	-17	0	-9	+11
	50-200 arb.	-8	+17	0	+8
	201< arb.	-28	-10	-18	+16
Textil- och beklädnads- industri	Hela branschen	-29	-23	-26	+4
	50-200 arb.	-35	-11	-26	+13
	201< arb.	-24	-25	-24	0
Läder- och skoindustri	Hela branschen	-22	+14	-1	+28
	50-200 arb.	-33	+3	-21	+29
	201< arb.	-12	+21	+10	+26
Kemisk-teknisk industri	Hela branschen	0	+41	+29	+27
	50-200 arb.	-16	+17	+2	+23
	201< arb.	+10	+58	+43	+32
Hela industrien	Hela branschen	-7	+18	+9	+16
	50-200 arb.	-15	+7	-3	+15
	201< arb.	-5	+23	+13	+18

tillgångar och totala skulder. En jämförelse mellan storleksgrupperna ger vid handen att även detta relationstal tyder på en förhållandevis gynnsammare utveckling inom den större storleksgruppen, ehuru tendensen synes vara något mindre enhetlig än vid den kortsiktiga likviditetsbedömningen.

Den utveckling, som hittills berörda relationstal för industrigrenarna tyda på, döljer emellertid högst varierande tendenser inom de delbranscher, som tillsammans bilda de olika industrigrenarna. Detta framgår med tydlighet av tabell 4, som ger en översikt över den procentuella förändringen i relationstalet likvida tillgångar/kortfristiga skulder inom de olika delbranscherna och deras storleksgrupper. Denna översikt synes emellertid samtidigt ge vid handen att utvecklingen ur vissa synpunkter varit relativt enhetlig. Sålunda förefaller det tämligen uppenbart att de typiska exportbranscherna i allmänhet visa en betydligt bättre likviditetsutveckling än hemmamarknadsindustrierna. Speciellt framträdande är denna tendens inom skogsindustrien. Såväl pappersmassfabrikerna som kombinerade massafabriker och pappersbruk redovisa en utomordentligt stark likviditetsförbättring medan hemmamarknadsinriktade skogsindustrier såsom snickerier och möbelfabriker haft en vida mindre gynnsam utveckling. Att de egentliga pappersbrukens likviditetsutveckling så väsentligt avviker från vad som gäller för kombinerade massafabriker och pappersbruk torde till stor del sammanhånga med det förhållandet att de ej disponera över egna råvarutillgångar och att de således för sin råvaruförsörjning varit hänvisade till inköp från massafabrikerna.

En jämförelse mellan storleksgrupperna inom delbranscherna synes i någon mån bekräfta den slutsatsen att exportindustriens likviditetsutveckling varit relativt gynnsammare än hemmamarknadsindustriens. Exportföretagen falla ju i allmänhet inom den större storleksgruppen och i ett flertal fall visar denna storleksgruppen en bättre likviditetsutveckling inom de branscher där export av något större omfattning förekommer. Detta gäller t.ex. skeppsvarv och pappersbruk. Undersökningsresultatet är emellertid ingalunda entydigt ur denna synpunkt och flera exempel på motsatt utvecklingslinje kunna anföras.

tabell 4. Delbranscher och storleksgrupper inom dessa ordnade i storleksordning efter den procentuella förändringen från 1950 till 1951 i relationstalet likvida tillgångar/kortfristiga skulder.

stor- leks- ord- ning	Hela delbranschen		50-200 arb.		över 200 arb.	
	bransch	för- ändr. %	bransch	för- ändr. %	bransch	för- ändr. %
1	Pappersmassfabriker	+82	Grafisk industri	+39	Pappersmassfabriker	+101
2	Komb.sågverk o.massaf.	+68	Linne-,hamp- o.juteind.	+33	Stenindustri	+32
3	Komb.massaf.o.pappersbr.	+40	Bruk	+20	Porslins-,kakel- o. lergodsf.	+19
4	Silke- o.rayonsilkeind.	+30	Stenindustri	+8	Glasbruk	+18
5	Porslins-,kakel- o. lergodsf.	+18	Pappersmassfabriker	+8	Skeppsvarv	+15
6	Skeppsvarv	+13	Porslins-,kakel- o. lergodsf.	+6	Skofabriker	+13
7	Tegelbruk	+13	Mek. verkstäder	+4	Övr. komb. (gr. 2)	+8
8	Stenindustri	+10	Färg-,olje- o.tvättm.f.	+4	Färg-,olje- o.tvättm.f.	-5
9	Färg-,olje- o.tvättm.f.	+7	Cementf. o.kalkbruk	+2	Pappersbruk	-6
10	Grafisk industri	+5	Bomullsindustri	-4	Mek.verkstäder	-9
11	Komb.sågv.,massaf.o. pappersbruk	+3	Kvarnindustri	-6	Bruk	-9
12	Övr.komb. (gr. 2)	+1	Bryggerier	-7	Grafisk industri	-12
13	Andra metallverk	-4	Elektrisk ind.	-10	Chokladfabriker	-17
14	Mek. verkstäder	-6	Övr.komb. (gr. 2)	-14	Bomullsindustri	-19
15	Bruk	-8	Snickerier o.möbelf.	-15	Järn- o. stålverk	-21
16	Kvarnindustri	-11	Chokladfabriker	-20	Kvarnindustri	-21
17	Cementf. o. kalkbruk	-14	Pappersbruk	-22	Elektrisk industri	-22
18	Pappersbruk	-15	Sågverk o.hyvleri er	-24	Sågverk o.hyvleri er	-22
19	Bomullsindustri	-18	Garverier o.läderf.	-33	Cementf. o. kalkbruk	-24
20	Snickerier o.möbelf.	-19	Glasbruk	-37	Ylleindustri	-26
21	Glasbruk	-20	Järn- o. stålverk	-38	Trikåindustri	-30
22	Elektrisk industri	-21	Skeppsvarv	-41	Konfektionsind.	-31
23	Chokladfabriker	-21	Konfektionsind.	-41	Snickerier o.möbelf.	-32
24	Järn- o. stålverk	-22	Ylleindustri	-42	Garverier o. läderf.	-40
25	Sågverk o. hyvleri er	-22	Trikåindustri	-45	Linne-,hamp- o.juteind.	-43
26	Bryggerier	-30	Skofabriker	-50	Bryggerier	-44
27	Ylleindustri	-30				
28	Skofabriker	-32				
29	Linne-,hamp-o.juteind.	-33				
30	Konfektionsind.	-38				
31	Garverier o. läderf.	-38				
32	Trikåindustri	-39				

Ett relativt genomgående drag i utvecklingen synes emellertid vara att de hemmamarknadsindustrier som för sin råvaruförsörjning äro beroende av import, visa en ogynnsam likviditetsutveckling. Detta är sålunda fallet med flertalet branscher inom textil- och beklädnadsindustrien. Inom samma kategori falla även chokladfabriker samt garverier och läderfabriker; även andra förhållanden än importprisstegringen torde emellertid i dessa fall ha verkat i likviditetsförsämrande riktning. Liknande ogynnsamma utvecklingstendenser ha registrerats för andra hemmamarknadsindustrier såsom bryggerier, kvarnindustri, skofabriker (den mindre storleksgruppen) samt cementfabriker och kalkbruk. Å andra sidan visa större företag inom branscherna glasbruk och skofabriker samt mindre företag inom grafisk industri en stark likviditetsförbättring.

I den tidigare framställningen har likviditetsbedömningen baserats på vissa framräknade relationstal, som uttrycka det numeriska förhållandet mellan olika grupper av balansposter. Underlaget för denna form av likviditetsbedömning har varit den tanken att ett företags likviditetsställning är att uppfatta som en funktion av förhållandet mellan dess aktiva och passiva balansposter och att således det i absoluta tal uttryckta överskottet mellan t.ex. likvida tillgångar och kortfristiga skulder ej isolerat kan betraktas som ett mått på likviditetsställningen utan måste sättas i relation till skuldernas storlek. När det gäller en företagspolitisk likviditetsbedömning, torde detta beräkningssätt allmänt anses utgöra den lämpligaste bedömningsmetoden. Med det syfte som föreliggande likviditetsundersökning har, nämligen att möjliggöra en bedömning av industriens framtida efterfrågan på varor och tjänster, synes det emellertid vara angeläget att också få ett mått på den absoluta storleken av skillnaden mellan likvida tillgångar och kortfristiga skulder. Att så är fallet beror på att överskottet av likvida tillgångar utgör medel som oberoende av likviditetsställningen i övrigt kunna mobiliseras för ökad efterfrågan. Ett relationstal mellan tillgångar och skulder ger således närmast uttryck åt den likviditetsmässiga säkerhetsmarginalen ur företagspolitisk synpunkt, medan ett mått på överskottet i absoluta tal reflekterar det utan hänsyn till företagspolitiska lik-

viditetsbehov maximala, köpkraftsmässiga efterfrågeunderlaget (under förutsättning att en kreditfinansiering ej äger rum).

Överskottet av likvida tillgångar i förhållande till kortfristiga skulder har för industrien i dess helhet stigit med 22 % från 1950 till 1951. Denna ökning har emellertid till största delen sin grund i den prisstegring som ägt rum under samma tid och för att kunna göra en meningsfull jämförelse av överskottsmedlens storlek vid resp. tidpunkter måste man beräkna förändringen i reala termer. Om man betraktar uppgången i partiprisindex som ett mått på prisstegringen - från april 1950 till april 1951 steg partiprisindex med 34.4 % - innebär detta att industriens överskott i reala termer räknat i själva verket sjunkit med 9 %.

Även om man lägger överskottsmedlens storlek till grund för likviditetsbedömningen företer utvecklingen inom de olika industrigrenarna och delbranscherna, såsom närmare framgår av tabell 5, samma starkt splittrade bild men ungefärligen samma relativa utvecklingstendenser som tidigare tillämpade bedömningsmetoder givit vid handen. De olikheter i den relativa utvecklingstakten, som kunna observeras vid en jämförelse mellan tabell 3 och tabell 5, torde till största delen bero på prisstegringens varierande styrka inom olika branschområden. För att åskådliggöra förändringen i överskottets reala köpkraft inom de olika branscherna skulle man således behöva för varje särskild bransch använda en prisindex, som avspeglar prisutvecklingen inom ifrågavarande branschområde.

Av en jämförelse mellan tabellerna 3 och 5 (kolumn e) framgår vidare, att den bild av likviditetsutvecklingen, som man får genom att beräkna förändringen i överskottet av likvida medel, tyder på en i allmänhet ogynnsammare utveckling än den som framkommer såsom ett resultat av bedömningen av relationstalens förändring. Detta förhållande torde i huvudsak bero på att både tillgångar och skulder expanderat svagare än partiprisnivån stigit.

Vid en bedömning av likviditetsutvecklingen är det även av stor betydelse att följa den relativa utvecklingen av olika delposter inom huvudgrupperna av balansposter. Även om huvudgruppernas summor stigit parallellt, kan en förskjutning mellan olika

tabell 5. Skillnaden mellan likvida tillgångar och kortfristiga skulder inom olika industrigränar och delbranscher åren 1950 och 1951.

Bransch	a	b	c	d	e
	Likvida tillgångar ./o. kortfristiga skulder, milj.kr		Procentu- ell ökning (+) eller minskning (-) %	Kolumn b i 1950 års priser (de- flaterat med parti- prisindex)	Procentu- ell ökning (+) eller minskning (-) i 1950 års priser (a/d), %
	1950	1951			
<u>Grupp 1. Metall- och maskinindustri</u>	1.475,5	1.676,0	+13,6	1.247,0	-15,5
Är av: Järn- o. stålverk	42,6	22,3	-47,7	16,6	-61,0
Mekaniska verkstäder	867,0	988,6	+14,0	735,6	-15,2
Andra metallverk	47,5	69,4	+46,1	51,6	+8,6
Skeppsvarv	218,8	289,4	+32,3	215,3	-1,6
Elektrisk industri	299,6	306,2	+2,2	227,8	-24,0
<u>Grupp 2. Komb. mellan olika branscher</u>	290,3	354,0	+21,9	263,4	-9,3
Är av: Bruk	218,4	266,3	+21,9	198,1	-9,3
Övriga kombinationer	71,9	87,7	+22,0	65,3	-9,2
<u>Grupp 3. Jord- och stenindustri</u>	55,2	66,6	+20,7	49,6	-10,1
Är av: Stenindustri	3,8	5,1	+34,2	3,8	±0
Cementfabriker o. kalkbruk	12,6	10,0	-20,6	7,4	-41,3
Tegelbruk	1,5	2,9	+93,3	2,2	+46,7
Porslins-, kakel- o. lergodsfabr.	10,7	14,6	+36,4	10,9	+1,9
Glasbruk	13,2	8,9	-32,6	6,6	-50,0
Annan jord- och stenindustri	1,5	2,4	+60,0	1,8	+20,0
<u>Grupp 4. Skogsindustri</u>	320,2	720,7	+125,1	536,2	+67,5
Är av: Sågverk och hyvlerier	1,9	-2,8	-247,4	-2,1	-210,5
Snickeri- o. möbelfabriker	23,2	20,8	-10,3	15,5	-33,2
Pappersmassfabriker	43,0	100,9	+134,7	75,1	+74,7
Pappersbruk	47,9	73,9	+54,3	55,0	+14,8
Komb. sågverk, massafabr. o. pappersbruk	105,2	189,4	+80,0	140,9	+33,9
Komb. sågverk o. massafabr.	84,5	314,2	+271,8	233,8	+176,7
Komb. massafabr. o. pappersbruk	10,6	24,3	+129,2	18,1	+70,8
<u>Grupp 5. Grafisk industri</u>	78,5	107,9	+37,5	80,3	+2,3
<u>Grupp 6. Livsmedelsindustri</u>	162,9	145,9	-10,4	108,6	-33,3
Är av: Bryggerier	29,7	18,4	-38,0	13,7	-53,9
Kvarnindustri	5,5	3,8	-30,9	2,8	-49,1
Chokladfabriker	10,4	4,0	-61,5	3,0	-71,2
<u>Grupp 7. Textil- o. beklädnadsindustri</u>	401,6	342,9	-14,6	255,1	-36,5
Är av: Bomullsindustri	71,5	78,7	+10,1	58,6	-18,0
Linne-, hamp- o. juteindustri	7,1	6,4	-9,9	4,8	-31,4
Ylleindustri	86,2	75,3	-12,6	56,0	-35,0
Trikåindustri	41,2	28,9	-29,9	21,5	-47,8
Konfektionsindustri	159,7	110,3	-30,9	82,1	-48,6
Silke- o. rayonsilkeindustri	8,0	12,0	+50,0	8,9	+11,3
<u>Grupp 8. Läder- o. skoindustri</u>	102,1	107,7	+5,5	80,1	-21,5
Är av: Garverier o. läderfabriker	18,0	13,7	-23,9	10,2	-43,3
Skofabriker	27,0	25,5	-5,6	19,0	-29,6
<u>Grupp 9. Kemisk-teknisk industri</u>	90,4	120,7	+33,5	89,8	-0,7
Är av: Färg-, olje- o. tvättmedels- fabriker	35,4	54,5	+54,0	40,6	+14,7
<u>Alla industrier</u>	2.976,7	3.642,4	+22,1	2.710,1	-9,0

delposter av varierande likviditetsgrad ha ägt rum och därigenom kan likviditetsställningen komma att visa en förbättring eller försämring alltefter förskjutningens riktning.

Av de poster som särskilt redovisats inom grupperna likvida tillgångar och kortfristiga skulder visa kundfordringarna resp. leverantörsskulder den relativt sett starkaste ökningen. För hela industrien ha de stigit med 33 % resp. 48 %. Anmärkningsvärt är att leverantörsskulder nämligen genomgående ökat mer än kundfordringarna. Detta förhållande synes i viss mån vara en följd av den senaste prisstegringsprocessens verkningssätt: prisstegringarna drabbade först råvarorna och har endast successivt slagit igenom i färdigvarupriserna. Därjämte torde inom vissa branscher ökningen av råvarulagren ha bidragit till den relativt starkare tillväxten av leverantörsskulder. Sålunda synes den relativt starka försämringen av likviditetsställningen t. ex. inom delbranscherna sågverk och hyvlerier, trikå- och konfektionsindustri samt färg-, olje- och tvättmedelsfabrikerna bl. a. sammanhånga med lagerökningar. Vidare bör det observeras, att de mest likvida tillgångarna, kassamedlen, både absolut och relativt sett visa en stark nedgång för flertalet delbranscher inom livsmedelsindustrien, textilindustrien samt läder- och skoindustrien.

Såsom tidigare påpekats, ha de långfristiga skulderna ökat betydligt mindre än övriga huvudgrupper av balansposter. Uppgången inom de olika delposterna synes också ha varit mycket jämnare. Den starkaste ökningen har inom hela industrien registrerats för långfristiga bankkulder, + 11 % mot + 8 % för samtliga långa skulder. De långa bankskuldernas tillväxt faller nästan helt på grupperna grafisk industri, livsmedelsindustri samt textilindustri medan övriga branscher visa en absolut minskning eller högst obetydlig ökning.

En av de mera markanta skillnader som med hänsyn till frågan om de olika balansposternas tillväxt kunna påvisas mellan de två storleksgrupperna synes vara att summa likvida tillgångar i allmänhet företer en icke oväsentligt lägre ökning inom den mindre storleksgruppen. En härifrån avvikande utveckling förekommer i huvudsak endast inom grafisk industri, inom vissa delbranscher av metall- och maskinindustri samt inom gruppen "övriga

kombinationer". I allmänhet synas långfristiga bankkulder visa en starkare ökning inom den större storleksgruppen, medan motsatsen är fallet beträffande utnyttjad checkräkningskredit. När det gäller att för varje branschområde jämföra utvecklingen inom de båda storleksgrupperna bör det emellertid uppmärksammas att även skillnader i verksamhetsinriktningen kunna förekomma mellan stora och små företag och därigenom på ett ur denna synpunkt ovidkommande sätt påverka undersökningsresultatet.

I tabell 6 återfinnes en översikt över de olika balansposternas relativa fördelning inom huvudgrupperna. Därav framgår hurusom kassamedlen relativt sett sjunkit medan posten kundfordringar stigit. M.a.o. har en förskjutning i riktning mot en lägre likviditetsgrad ägt rum inom gruppen likvida tillgångar. Särskilt framträdande är denna utveckling inom grafisk industri samt textil- och beklädnadsindustri. Endast jord- och stenindustrien samt skogsindustrien visa motsatta utvecklingstenden- ser. Ett annat framträdande drag är leverantörsskuldernas relativa ökning, som förekommer inom alla industrigrenar med undantag för jord- och stenindustrien.

Den tidigare framställningen har helt tagit sikte på att något kommentera likviditetsutvecklingen från 1950 till 1951 för att ge ett fastare underlag för en bedömning av utvecklingstendenserna på något längre sikt. Att bedöma de samhällsekonomiska konsekvenserna av industriens likviditetsläge enbart på grundval av en analys av industriens likviditetsställning på våren 1951 har nämligen, såsom i annat sammanhang berörts, visat sig vara praktiskt taget ogenomförbart och man nödgas därför att i första hand begränsa sig till att analysera den samhällsekonomiska efterfrågesituationen mot bakgrunden av de utvecklingstendenser, som kunna skönjas i likviditetsundersökningen. Icke desto mindre synes det emellertid vara av stort intresse att bilda sig en föreställning om den rent statistiska likviditetsställningen på våren 1951 såsom den visar sig i likviditetsundersökningen. Det bör dock starkt understrykas, att det siffermässiga bearbetningsresultatet i denna del torde vara behäftat med vidare osäkerhetsmarginaler än som är fallet beträffande det siffermässiga underlaget för en bedömning av utvecklingstendenserna.

Nedanstående kommentarer till likviditetsställningen avse endast industriens betalningsberedskap i egentlig mening såsom den kommer till uttryck i de relationstal, som ange förhållandet mellan likvida tillgångar och kortfristiga skulder. Denna begränsning innebär icke, att betalningsberedskapen med uteslutande av andra likviditetsaspekter bör uppfattas som den enda indikatorn på likviditetsställningen, utan beror helt på att översikten över likviditetsställningen närmast har till syfte att i sammandrag åskådliggöra skillnaderna mellan olika industrigrenar och delbranscher.

Relationen mellan likvida tillgångar och kortfristiga skulder uppgick år 1951 för hela industrien till 2.66. Detta relationstal tyder på en mycket god betalningsberedskap, eftersom de likvida tillgångarna äro mer än $2\frac{1}{2}$ gånger så stora som kortfristiga skulder. Relationstalen för de olika industrigrenarna ge vid handen att likviditetsställningen var förhållandevis jämn och regelbunden utan betydande olikheter. Den bästa ställningen visade gruppen kombinationer mellan olika branscher (3.12) och den minst gynnsamma registrerades för jord- och stenindustrien (1.88).

Anmärkningsvärt är att relationstalet för skogsindustrierna, som hade en exceptionellt god likviditetsutveckling, ej var högre än 2,59 och således låg under genomsnittet för hela industrien.

Liksom företag inom den större storleksgruppen i allmänhet visade en relativt gynnsammare likviditetsutveckling än inom den mindre storleksgruppen, hade de även en bättre likviditetsställning än den mindre storleksgruppen (2,79 mot 2,24). Mellan de olika industrigrenarna rådde dock stora olikheter ur denna synpunkt. Sålunda redovisar den mindre storleksgruppen en bättre likviditetsställning inom såväl grafisk industri och livsmedelsindustri som textilindustri och läderindustri (ehuru skillnaderna mellan storleksgrupperna inom de två sistnämnda branscherna knappast kunna betecknas som signifikativa).

Inom så gott som alla delbranscher av industrien har en betalningsberedskap registrerats, som kan betecknas som på det hela taget mycket tillfredsställande. Endast gruppen sågverk och hyvlerier underskrider jämviktssiffran 1. Inom den större storleksgruppen är det blott två delbranscher, som visa ett relationstal, som ligger under 1, medan motsvarande antal inom den mindre storleksgruppen är tre.

Mellan de olika delbranscherna förekomma emellertid betydande olikheter i fråga om likviditetsställningen på våren 1951. Detta framgår av tabell 7, där delbranscherna och storleksgrupperna inom dessa äro ordnade i storleksordning efter den likviditetsgrad, som avspeglas av relationstalet mellan likvida tillgångar och kortfristiga skulder. En jämförelse med tabell 4 gör det uppenbart, att relativt många omkastningar i branschgrupperingen förekomma i de båda tabellerna och att således t.ex. en fördelaktig likviditetsställning våren 1951 ingalunda alltid föregåtts av en relativt sett gynnsam likviditetsutveckling under perioden 1950-1951.

Av skogsindustrierna förenar pappersmasseindustrien (utom kombinerade sågverk och massafabriker) den mycket gynnsamma likviditetsutvecklingen med en utomordentligt stark likviditetsställning, medan däremot såväl utvecklingstendenserna som likviditetsställningen inom sågverksindustrien äro ogynnsamma. Av de

7. Delbranscher och storleksgrupper inom dessa ordnade i storleksordning efter relationstalet likvida tillgångar/kortfristiga skulder år 1951.

Hela delbranschen 1951	Likv. tillg/ kortfr. skul- der	Företag med 50-200 arbetare 1951	Likv. tillg/ kortfr. skul- der	Företag med mer än 200 arbetare 1951	Likv. tillg/ kortfr. skul- der
Linne-,hamp- o.juteind.	5.92	Porslins-,kakel- o. lerg.fabr.	5.67	Linne-,hamp- o.jute- ind.	6.78
Pappersmassesfabr.	5.80	Bomullsindustri	4.86	Pappersmassesfabr.	6.22
Komb.massaf.o.pappersbr.	5.19	Pappersmassesfabr.	4.23	Skeppsvarv	5.27
Skeppsvarv	5.16	Linne-,hamp- o.juteind.	4.00	Färg-,olje-o.tvättm.f.	3.96
Bruk	3.24	Grafisk industri	3.57	Garverier o.läderf.	3.26
Silke- o.rayonsilkeind.	2.97	Järn- o. stålverk	3.11	Bruk	3.25
Mekaniska verkst.	2.93	Bryggerier	2.98	Övr.komb.(gr.2)	3.22
Färg-,olje- o.tvättm.f.	2.93	Mekaniska verkst.	2.31	Trikåindustri	3.20
Komb.sågv.o.massaf.	2.87	Skeppsvarv	2.17	Mekaniska verkst.	3.18
Övr.komb.(gr.2)	2.81	Konfektionsind.	2.04	Ylleindustri	2.89
Grafisk industri	2.77	Bruk	2.00	El.industri	2.78
El.industri	2.69	Skofabriker	1.99	Grafisk industri	2.36
Ylleindustri	2.60	Färg-,olje- o.tvättm.f.	1.97	Porslins-kakel- o. lerg.f.	2.26
Andra metallverk	2.57	Ylleindustri	1.91	Pappersbruk	2.03
Komb.sågv.massaf.o. pappersbruk	2.49	Stenindustri	1.85	Bomullsindustri	1.99
Porslins-,kakel- o.lerg.f.	2.35	Cementf.o.kalkbr.	1.85	Skofabriker	1.99
Trikåindustri	2.30	Snickerier o.möbelf.	1.85	Glasbruk	1.93
Garverier o. läderf.	2.28	Pappersbruk	1.82	Bryggerier	1.76
Bryggerier	2.23	Glasbruk	1.78	Konfektionsind.	1.52
Bomullsindustri	2.17	Chokladfabriker	1.78	Stenindustri	1.50
Skofabriker	1.99	Trikåindustri	1.63	Snickerier o. möbelf.	1.48
Pappersbruk	1.92	Garverier o. läderf.	1.42	Kvarnindustri	1.47
Glasbruk	1.84	El.industri	1.30	Järn- o. stålverk	1.21
Stenindustri	1.81	Sågverk o. hyvlerier	0.94	Cementf.o.kalkbr.	1.16
Konfektionsind.	1.79	Övr.komb.(gr.2)	0.77	Chokladfabriker	0.90
Snickerier o. möbelf.	1.77	Kvarnindustri	0.70	Sågverk o. hyvlerier	0.60
Cementfabr. o. kalkbr.	1.40				
Järn- o. stålverk	1.27				
Tegelbruk	1.22				
Kvarnindustri	1.17				
Chokladfabriker	1.14				
Sågverk o. hyvlerier	0.88				

branscher i övrigt, som visa en relativt god likviditetsutveckling, ha porslins-, kakel- och lergodsfabriker, tegelbruk samt stenindustri en om inte ogynnsam så dock i jämförelse med andra branscher mindre stark likviditetsställning. Däremot redovisa flertalet branscher inom textil- och beklädnadsindustrien samt en del hemmamarknadsindustrier en förhållandevis stark likviditetsställning trots mycket ogynnsamma utvecklingstendenser under perioden 1950-1951.

Den bild, som likviditetsundersökningen ger av utvecklingen 1950-1951 och läget våren 1951, bär tydliga spår av den starka prisstegringsprocess, som varit rådande sedan koreakrigets början. Inflationens verkningar visa sig närmast i en relativt stark ökning av de kortfristiga skulderna och vissa likvida tillgångar, främst kundfordringar. Av undersökningen framgår tydligt, att prisutvecklingen inom de industrier, som för sin råvaruförsörjning äro beroende av fördyrade importvaror, medfört starkt ökade kapitalbehov för finansiering av det erforderliga lagerbeståndet men även att prisuppgången på inhemska produktionsfaktorer lett till höjda kapitalanspråk inom flertalet hemmamarknadsindustrier. Eftersom färdigvarupriserna, speciellt på den inhemska marknaden, i allmänhet släpat efter, har denna utveckling medfört en på många håll stark försämring av likviditetsställningen. Å andra sidan ha vissa exportindustrier, framför allt de skogsindustrier som disponera över egna råvarutillgångar, åtnjutit en mycket gynnsam prisutveckling, som starkt bidragit till en utomordentlig likviditetsförbättring. Det har sålunda blivit uppenbart, huru som utvecklingen visat starkt splittrade tendenser inom industriens olika grenar.

När det gäller att mot bakgrunden av likviditetsutvecklingen bedöma arten och styrkan av det samhällsekonomiska efterfrågetryck, som i framtiden kan emanera från industrisektorn, är det framför allt denna splittrade utvecklingsbild man bör uppmärksamma. En hopsammanfattning av de divergerande tendenserna inom de olika industribranscherna till ett genomsnittsmått på likviditetsutvecklingen inom hela industrien ger vid handen att en relativt obetyd-

lig likviditetsförsämring ägt rum.¹⁾ Med det syftet att bedöma det samhällsekonomiska efterfrågetrycket kan man emellertid inte utan vidare saldera negativa och positiva tendenser utan till utgångspunkt för en sådan bedömning bör man i första hand ta utvecklingen och läget inom varje särskild bransch för sig. En sådan analys av bransch efter bransch ger mot bakgrunden av vad som kan fastställas rörande de olika branschernas "köpbenägenhet" en betydligt mera nyanserad och tillförlitlig bild av industriens framtida efterfrågeintensitet och därjämte bidragen till att öka insikten om planerade ekonomisk-politiska medels samhällsekonomiska effektivitet och räckvidd.

Likviditetsundersökningens uppgifter hänföra sig ej till en senare tidpunkt än april 1951 och avse således ett läge, då den kraftiga inflationsprocessen ännu ej avslutats och den dittillsvarande prisutvecklingens återverkningar ännu ej slagit igenom i hela det ekonomiska systemet. Under en tid, då inflationen fortsättningsvis mognar ut och åstadkommer den nödvändiga prisanpassningen mellan olika varuområden, torde vissa omvälvningar komma att äga rum, som kunna medföra betydande förskjutningar i de olika industrigrenarnas finansiella läge och i väsentlig grad förändra deras verksamhetsbetingelser i övrigt. Dessa förhållanden begränsa uppenbarligen i någon mån de slutsatser för framtiden, som kunna dragas av likviditetsundersökningen, och göra det nödvändigt att nära följa den fortsatta utvecklingen av industriens likviditetsställning.

---

1) Likviditetsförsämringen inom hela industrien ter sig tämligen obetydlig framför allt med hänsyn till industriens mycket starka likviditetsställning i utgångsläget (1950).

Likviditetsundersökningen

Bilaga I

Undersökningens uppläggning och
bearbetningsmetoder.

Likviditetsundersökningen har fått en uppläggning, som i stort sett nära knyter an till de linjer som varit utmärkande för de senaste årens vinstutredningar. Urvalsprinciper, gruppering och bearbetningsprinciper överensstämmer således helt med vinstutredningens och i övrigt förekomma avvikelser endast i den mån de betingas av undersökningsområdenas naturliga olikheter. För en närmare redogörelse för undersökningens uppläggning må det därför här räcka med att hänvisa till de tidigare publicerade vinstutredningarna.¹⁾ Nedan komma endast de viktigaste bearbetningsprinciperna att i korthet beröras och därjämte skola förekommande avvikelser särskilt angivas.

Likviditetsundersökningen är baserad på bokföringsuppgifter, som insamlats från ett större antal företag med över femtio arbetare. Av 578 tillfrågade företag ha 454 inkommit med fullt användbara svar. Eftersom samplingen efter arbetarantalet räknat täcker 65 % av alla industriföretag av denna storlek med representativ fördelning på branscher och storleksgrupper och då svarsprocenten är förhållandevis hög inom alla grupper (jfr tabell 1) har det material som framkommit vid undersökningen begagnats som underlag för en uppskattning av likviditetsställningen och -utvecklingen för samtliga industriföretag i landet med över femtio arbetare med uppdelning på olika branscher och på två storleksgrupper inom varje bransch. En sådan uppskattning är utan tvekan mera givande än en enkel summering av de uppgivna värdena för de företag som ingå i undersökningen, eftersom dessa senare ej representera en lika stor andel av det totala antalet industriföretag inom alla branscher och alla storleksgrupper och således ej utgöra ett representativt tvärsnitt av industrien. Genom att med ledning av täckningsprocenten s.a.s. uppskriva resultaten från olika storleksgrupper och olika branscher uppnår man full jämförbarhet den emellan och på så sätt blir det också möjligt att genom sammanvägning teckna en tillfredsställande bild av likviditetsställningen inom hela industrien med över femtio arbetare.

1) Se "Vinster, utdelningar, skatter, löner m.m. inom industrien 1946-1950", Stockholm 1950, sid. 7-14.

	Antal företag med 51-200 arb.			Antal företag med över 200 arb.			Antal företag hela industrien		Tusental arbetare hela industrien		%
	a	b	c	a	b	c	a	b	d	e	
<u>Grupp 1. Metall- och maskinindustri</u>	446	66	17	159	86	76	605	152	191	120	63
Järn- o. stålverk	4	2	62	12	7	61	16	9	16,3	9,8	60
Mekaniska verkstäder	390	57	40	114	60	72	504	117	117	64,1	54
Andra metallverk	3	0	0	2	2	100	5	2	6,4	6,1	96
Skeppsvarv	14	4	37	11	7	87	25	11	18,1	15,0	83
Elektrisk industri	35	3	12	20	10	84	55	13	32,6	24,9	76
<u>Grupp 2. Komb. mellan olika branscher</u>	8	5	65	22	18	94	30	23	28,3	26,4	93
Bruk	4	4	100	13	10	94	17	14	19,8	18,6	94
Övriga kombinationer	4	1	31	9	8	96	13	9	8,5	7,8	92
<u>Grupp 3. Jord- och stenindustri</u>	101	14	14	21	14	80	122	28	22,6	12,0	53
Stenindustri	17	1	6	2	1	42	19	2	2,3	0,5	21
Cementfabriker o. kalkbruk	20	4	18	5	2	70	25	6	4,2	1,9	45
Tegelbruk	19	5	28	1	1	100	20	6	2,0	0,9	44
Porslins-, kakel- o. lergodafabriker	5	-	0	6	5	78	11	5	5,5	3,9	72
Glasbruk	36	2	6	5	4	88	41	6	5,2	1,7	33
Annan jord- o. stenind.	4	2	47	2	1	93	6	3	3,5	3,1	88
<u>Grupp 4. Skogsindustri</u>	163	20	16	66	39	66	229	59	58,0	30,9	53
Sågverk o. hyvlerier	33	5	23	4	2	66	37	7	3,7	1,4	37
Snickerier o. möbel-fabriker	98	7	9	9	4	52	107	11	11,0	1,9	18
Pappersmassfabriker	5	4	85	12	6	58	17	10	4,4	2,7	62

a=samtliga företag

b=antal företag i utredningens primärmaterial

c=antal arbetare i utredningens primärmaterial i % av

arbetarantalet i samtliga företag inom resp. storleksgrupp

d=antal arbetare i samtliga företag

e= " " i utredningens primärmaterial

Bransch	Antal företag med 51-200 arb.			Antal företag med över 200 arb.			Antal företag hela industrien		Tusental arbetare hela industrien		
	a	b	%	a	b	%	a	b	d	e	e/a
Pappersbruk	25	4	18	11	8	80	36	12	7,8	4,5	58
Komb.sågverk, massa-fabriker o.pappersbruk	-	-	-	10	6	64	10	6	11,6	7,4	64
Komb.sågverk o. massa-fabriker	1	-	0	17	11	66	18	11	16,9	11,1	66
Komb.massafabr. o. pappersbruk	1	-	0	3	2	79	4	2	2,6	1,9	75
<u>Grupp 5.Grafisk industri</u>	78	8	11	15	3	58	93	11	16,4	6,3	38
<u>Grupp 6.Livsmedelsind.</u>	85	24	28	20	16	78	105	40	16,0	8,6	54
Bryggerier	15	15	100	5	5	100	20	20	3,7	3,7	100
Kvarnindustri	6	3	46	3	2	68	9	5	1,4	0,8	59
Chokladfabriker	17	6	37	5	4	88	22	10	4,0	2,7	68
Konservfabriker	10	-	0	2	2	100	12	2	1,6	0,7	45
Annan livsmedelsind.	37	-	0	5	3	34	42	3	5,3	0,6	13
<u>Grupp 7. Textil- o.be-klädnadsindustri</u>	288	45	19	91	45	58	379	90	76,2	33,1	43
Bomullsindustri	15	5	44	18	16	73	33	21	16,6	11,7	70
Linne-,hamp-o.juteind.	2	1	40	3	1	57	5	2	1,8	1,0	55
Ylleindustri	26	12	45	21	11	56	47	23	13,8	7,4	54
Trikåindustri	34	9	32	6	2	64	40	11	7,6	3,7	48
Konfektionsindustri	154	11	10	34	12	45	188	23	26,8	6,9	26
Silke- o.rayonsilkeind.	8	2	32	2	1	59	10	3	1,8	0,9	47
Annan textilindustri	49	5	11	7	2	34	56	7	7,8	1,6	20
<u>Grupp 8. Läder- o.sko-industri</u>	106	19	23	20	6	31	126	25	21,5	5,9	27
Garverier o.läderfabr.	8	2	24	4	1	34	12	3	2,1	0,6	30
Skofabriker	57	12	28	5	3	83	62	15	8,0	3,9	48
Annan läder-,sko- o.gummivaruindustri	41	5	17	11	2	10	52	7	11,4	1,4	12

a=samtliga företag

b=antal företag i utredningens primärmaterial

c=antal arbetare i utredningens primärmaterial i % av

arbetarantalet i samtliga företag inom resp. storleksgrupp

d=antal arbetare i samtliga företag

e= " " i utredningens primärmaterial

Tabell 1, forts.

Bransch	Antal företag med 51-200 arb.			Antal företag med över 200 arb.			Antal företag hela industrien		Tusental arbetare hela industrien		%
	a	b	c	a	b	c	a	b	d	e	
<u>Grupp 9. Kemisk-teknisk industri</u>	41	18	49	16	8	70	57	26	12,5	8,0	64
Färg-, olje- och tvättmedelsfabriker	15	10	76	5	2	36	20	12	2,9	1,6	56
Annan kemisk-teknisk industri	26	8	33	11	6	77	37	14	9,6	6,4	66
<u>Hela industrien</u>	1316	219	19	430	235	72	1746	454	442	251	57

a=samtliga företag

b=antal företag i utredningens primärmaterial

c=antal arbetare i utredningens primärmaterial i % av
arbetarantalet i samtliga företag inom resp. storleksgrupp.

d=antal arbetare i samtliga företag

e= " " i utredningens primärmaterial

De i undersökningen deltagande företagen ha utvalts i syfte att visa utvecklingen för inhemska industriföretag med industriell förädling som den huvudsakliga verksamheten. Statsmonopoliserade industrier jämte andra industrier för vilka prissättningen sker enligt speciella avtal med staten ha uteslutits. Samma är förhållandet med rena gruvföretag samt produktions-kooperativa industrier.

Med företag i utredningens mening avses icke det tekniska produktionsstället utan den ekonomiska företagsenheten, koncernen. I de fall där koncernförhållande råder mellan två eller flera företag har man således i princip strävat efter att erhålla redovisning för koncernen i dess helhet såsom ett företag. Vissa avsteg från denna princip ha emellertid fått göras dels i sådana fall där moder- och dotterbolag i realiteten äro helt självständiga i förhållande till varandra och verksamma inom skilda branscher, dels i de fall där koncernredovisning ej varit möjlig eller uppgifter om koncernförhållandet saknats.

Uppgifterna till likviditetsundersökningen ha lämnats av de deltagande företagen såsom svar på en rundskrivelse och de ha således helt hämtats ur deras interna bokföring. För att ge undersökningen ett så stort aktualitetsvärde som möjligt fastslogs från början att uppgifterna såvitt görligt skulle lämnas per den 30/4 åren 1950 och 1951. Det övervägande flertalet företag har kunnat tillgodose detta önskemål. Inom ett mindre antal företag har emellertid den interna redovisningsorganisationen ej varit så tillrättalagd att frågorna kunnat besvaras per ovannämnda dag, varför det befunnits nödvändigt att godtaga andra tidpunkter såsom balansdag. I dessa fall har den vanligaste balansdagen varit den 31/3. Av tabell 2 framgår närmare hur balansdagarna fördelat sig på företag inom olika storleksgrupper och branscher. Det är uppenbart att olikheterna i balansdag i någon mån utövat ett mindre tillfredsställande inflytande på undersökningsresultatet, men detta inflytande torde i stort sett vara av underordnad betydelse, dels därför att antalet avvikelser varit förhållandevis lågt (68 av inalles 454 företag), dels därför att skillnaderna i tiden varit relativt obetydliga. I detta sammanhang synes det böra särskilt framhållas att i samtliga fall såsom balansdag använts samma tidpunkt under de båda åren 1950 och 1951.

Tabell 2. Antalet företag inom olika huvudgrupper och branscher med procentuell fördelning på faktiskt valda balansstidpunkter.

a = antal företag i primärmaterialet
 b = antalet företag i % av a, vilkas uppgifter hänföra sig till tidpunkterna 30/4 1950 och 30/4 1951.
 c = " " " " " " " " " " " " " " 31/3 1950 och 31/3 1951.
 d = " " " " " " " " " " " " " " 31/12 1949 och 31/12 1950.
 e = " " " " " " " " " " " " " " andra tidpunkter.

Bransch	a	b %	c %	d %	e %
<u>Grupp 1. Metall- o. maskinindustri</u>	152	85,5	5,3	7,9	1,3
Järn- o. stålverk	9	77,8	22,2	-	-
Mekaniska verkstäder	117	88,0	2,6	7,7	1,7
Andra metallverk	2	-	50,0	50,0	-
Skeppsvarv	11	72,7	9,1	18,2	-
Elektrisk industri	13	92,3	7,7	-	-
<u>Grupp 2. Komb. mellan olika branscher</u>	23	78,4	13,0	4,3	4,3
Bruk	14	71,5	14,3	7,1	7,1
Övriga kombinationer	9	88,9	11,1	-	-
<u>Grupp 3. Jord- o. stenindustri</u>	28	85,7	10,7	3,6	-
Stenindustri	2	100,0	-	-	-
Cementfabr. o. kalkbruk	6	83,3	16,7	-	-
Tegelbruk	6	83,3	16,7	-	-
Porslins-, kakel- o. lergodsfabriker	5	100,0	-	-	-
Glasbruk	6	66,6	16,7	16,7	-
Annan jord- o. stenindustri	3	100,0	-	-	-
<u>Grupp 4. Skogsindustri</u>	59	84,7	-	13,6	1,7
Sågverk o. hyvlerier	7	71,4	-	28,6	-

Bransch	a	b %	c %	d %	e %
Snickerier o. möbelfabr.	11	72,7	-	27,3	-
Pappersmassefabriker	10	90,6	-	10,0	-
Pappersbruk	12	91,7	-	8,3	-
Komb. sågverk, massa-fabr. o. pappersbruk	6	83,3	-	-	6,7
Komb. sågverk o. massa-fabr.	11	90,9	-	9,1	-
Komb. massafabr. o. pappersbruk	2	100,0	-	-	-
<u>Grupp 5. Grafisk industri</u>	11	90,9	-	9,1	-
<u>Grupp 6. Livsmedelsind.</u>	40	82,5	12,5	5,0	-
Bryggerier	20	85,0	15,0	-	-
Kvarnindustri	5	60,0	40,0	-	-
Chokladfabriker	10	80,0	-	20,0	-
Konservfabriker	2	100,0	-	-	-
Annan livsmedelsind.	3	100,0	-	-	-
<u>Grupp 7. Textil- o. beklädnadsindustri</u>	90	87,8	3,3	7,8	1,1
Bomullsindustri	21	90,4	9,6	-	-
Linne-, hamp- o. juteindustri	2	100,0	-	-	-
Ylleindustri	23	100,0	-	-	-
Trikåindustri	11	72,7	-	18,2	9,1

Tabell 2, forts.

Bransch	a	b %	c %	d %	e %
Konfektionsindustri	23	82,6	4,3	13,1	-
Silke- o. rayonsilke- industri	3	66,7	-	33,3	-
Annan textilindustri	7	85,7	-	14,3	-
<u>Grupp 8. Läder- o. sko- industri</u>	25	80,0	-	20,0	-
Garverier o. läderfabr.	3	33,3	-	77,7	-
Skofabriker	15	86,7	-	13,3	-
Annan läder-, sko- o. gummivaruindustri	7	85,7	-	14,3	-
<u>Grupp 9. Kemisk-teknisk industri</u>	26	84,6	15,4	-	-
Färg-, olje- o. tvätt- medelsfabriker	12	83,3	16,7	-	-
Annan kemisk-teknisk industri	14	85,7	14,3	-	-
<u>Hela industrien</u>	454	85,0	5,7	8,2	1,1

På grund av att den valda balansdagen ej sammanfaller med gängse balansdag för industriföretagens årsredovisning och då flertalet företag ej löpande upprätta månads- eller kvartalsbokslut, har det ej varit möjligt att införskaffa alla de uppgifter, som varit önskvärda för en fullständig belysning av industriens likviditets- och finansieringsförhållanden. Bland de viktigare sålunda ej medtagna balansposterna märkas lager av råvaror, halv- och helfabrikat, samt anläggningstillgångar, såsom maskiner, byggnader etc. Preciserade lageruppgifter ha uteslutits, därför att de i flertalet fall ej stått att erhålla. Såsom en om ock bristfällig ersättning för dessa och för en bättre orientering kring lagerutvecklingen och lagerställningen ombådos emellertid de uppgiftslämnande företagen att såvitt möjligt med approximativa procenttal ange den ungefärliga förändringen av lagervolymer mellan de båda balansdagarna. Ehuru inkomna uppgifter om lagerutvecklingen ej varit av den naturen att de kunnat bearbetas på samma sätt som övriga uppgifter till likviditetsundersökningen, äro de likväl ägnade att belysa och delvis förklara de förändringar i likviditetsställningen som framgå av undersökningsresultatet. Att samtliga anläggningstillgångar utelämnats ur undersökningen har sin främsta grund däruti att dessa tillgångar, som i bokföringen vanligen upptagas till anskaffningsvärdet minus avskrivningar, på grund av penningvärdeförsämringen redovisas med en helt annan penningvärdebas än omsättningstillgångarna. De för omsättnings- resp. anläggningstillgångarna redovisade värdena bli härigenom ur balansanalytisk synpunkt oförenliga och då anläggningens värdena ej kunnat korrigeras, ha de ej medtagits i undersökningen.¹⁾

1) Med hänsyn till likviditetsundersökningens speciella syfte saknar det ur vissa synpunkter betydelse att uppgifter över varulager (som vanligen räknas till de likvida tillgångarna) ej medtagits. Dessa tillgångar utgöra ju en form av realiserad investering och för att de skola kunna användas för finansiering av nyinvestering är det i allmänhet nödvändigt att avyttra den. Om man avser att endast bedöma nettoeffekten på samhällsekonomin av industrisektorns företagspolitiska åtgöranden, innebär en likvidering av vissa investeringstillgångar för finansiering av nyinvestering endast en överflyttning från en grupp av investeringsobjekt till en annan. Nettoeffekten blir således lika med 0. Annorlunda ligger det emellertid till om förefintliga investeringsobjekt användas som underlag för kreditexpansion. Ur denna synpunkt hade det givetvis varit angeläget att ha med uppgifter om anläggningstillgångarnas värden; enbart anskaffningsvärdena äro emellertid ej tillfyllest för detta ändamål.

Ej heller har det på grund av bokföringstekniska svårigheter varit möjligt att erhålla en över hela linjen enhetlig specifikation av de önskade uppgifterna. Vid särredovisningen av balansposter ha i vissa fall olikartade poster måst sammanslås och i andra fall har indelningsgrunden i någon mån avvikit från vad som är brukligt enligt allmän bokföringspraxis. De brister, som härigenom uppkommit i undersökningsresultatet, synas knappast vara av mera allvarlig karaktär, men de mana dock till försiktighet vid bedömningen av det siffermässiga materialet. Särskilt gäller detta bedömningen av de absoluta siffrornas höjd inom olika kategorier av balansposter, medan de relativa siffrorna angivande utvecklingen från 1950 till 1951 knappast torde ha påverkats av dessa förhållanden i samma utsträckning.

Eftersom en och samma balansdag använts för hela industrien, är det ofrånkomligt att säsongskillnader mellan olika branscher i viss mån försvåra en jämförelse av likviditetsställningen (i absoluta tal) inom olika branscher. Däremot synas de siffror som ange utvecklingen i tiden inom en eller flera branscher i allmänhet ej ha varit utsatta för inflytelser av denna art, då ju samma tidpunkt fastställdes som balansdag för båda åren. Det är emellertid troligt, att i enstaka fall vissa säsongförskjutningar förekommit inom branschen, vilka kunnat bidra till att göra bilden av utvecklingen något missvisande.

De uppgifter, som insamlats för likviditetsundersökningen, kunna indelas i tre huvudkategorier, nämligen omsättningstillgångar av likvid natur, kortfristiga skulder samt långfristiga skulder. Till likvida balansposter ha hänförts sådana tillgångar, som beräknas kunna omsättas i disponibla penningmedel inom en tidrymd av sex månader från balansdagen. Såsom tidigare anförts, ha dock lageruppgifter helt uteslutits ur den egentliga undersökningen. Även gränsen mellan kortfristiga och långfristiga skulder följer sex-månadersregeln, varvid det avgörande kriteriet varit den faktiska, i praktiken tillämpade förfallotiden. Vid bearbetningen av undersökningsmaterialet ha totalsiffror beräknats för dessa tre huvudkategorier och därjämte har särskild uppskrivning gjorts för vissa specificerade poster inom huvudkategorierna.

Enligt frågeformuläret till undersökningen skulle omsättnings-tillgångarna specificeras på så sätt att särskilda uppgifter lämnades för följande poster:

- 1) Kassa, bank och postgiro
- 2) Börsnoterade värdepapper ej avsedda för stadigvarande investering (aktier och obligationer, enligt gällande börskurser)
- 3) Varuväxlar
- 4) Kundfordringar
- 5) Reversfordringar
- 6) Beslutad eller föreslagen utdelning å av företaget innehavda aktier.

Därjämte har i ett flertal fall vissa andra poster kommit att särredovisas i primärmaterialet.¹⁾ Vid bearbetningen ha särskilda totalsiffror framräknats för posterna 1 och 2 sammanslagna, för kundfordringar (4) samt för övriga likvida tillgångar (3, 5 och 6). Att börsnoterade värdepapper, som ej äro avsedda för stadigvarande investering, sammanslagits med kassamedel till en gemensam post, disponibla penningtillgodohavanden, beror på att de representera en mer tillfällig kapitalplacering, som lätt kan likvideras och därigenom är praktiskt taget likställd med penningmedel.

De kortfristiga skulderna ha i primärmaterialet särredovisats för följande poster:

- 1) Varuaccepter
- 2) Leverantörsskulder
- 3) Räntor och amorteringar
- 4) Skatter
- 5) Beslutad eller av styrelsen föreslagen, ej utdelad, utdelning
- 6) Förskott från kunder.

Utöver dessa ha i flertalet fall särskilda uppgifter lämnats för utnyttjad checkräkningskredit. Bankkulder ha hänförts till långfristiga skulder i den mån de varit avsedda att prolongeras och således

1) Av deltagande företag redovisade tillgångar, som uppenbarligen haft en längre omsättningstid än sex månader, ha såvitt möjligt utslutits ur undersökningen. Sålunda ha t.ex. steriliserade medel insatta å spärrkonto hos riksbanken helt utmönstrats i de fall där särredovisning lämnats.

ej komma att amorteras inom sexmånadersperioden. Detta har inneburit att banklån i allmänhet räknats som långfristiga skulder. Utnyttjad checkräkningskredit representerar emellertid vanligen en upplåning för täckande av mera tillfälliga kapitalbehov och är således närmast besläktad med kortfristiga skulder.¹⁾

Vid bearbetningen ha särskilda totalsiffror framräknats för leverantörsskulder (2), utnyttjad checkräkningskredit samt övriga kortfristiga skulder (1, 3, 4, 5 och 6).

Långfristiga skulder ha i primärmaterialet uppdelats på:

- 1) Förskott från kunder
- 2) Skatter
- 3) Låneaccepter
- 4) Reversskulder
- 5) Bankskulder
- 6) Obligations- och förlagslån.

I ett flertal fall ha särskilda uppgifter lämnats även för inteckningslån. Då många av de deltagande företagen i sina svarsuppgifter sammanfört inteckningslån med bankskulder oberoende av den kreditgivande institutionens natur och då inteckningslån till sin karaktär torde kunna jämföras med långfristig bankkredit, ha inteckningslånen konsekvent sammanförts med bankskulder. Vissa typer av banklån synas i begränsad omfattning förekomma även inom grupperna låneaccepter och reverslån, men det har ej visat sig möjligt att sortera ut dem. I bearbetningsresultatet redovisas totalsiffror särskilt för förskott från kunder (1), låneaccepter och reversskulder sammanslagna (3 och 4), bankskulder (5) samt övriga långfristiga skulder (2, 6 och övriga särredovisade poster).²⁾

I vinstutredningen lämnas en utförlig teknisk redogörelse för bearbetningsmetoderna. De där angivna principerna ha tillämpats även vid likviditetsundersökningen. Det må här räcka med att erinra om att de uppskattade totalsiffrorna för branscherna erhållas genom att multiplicera primärmaterialets siffror med koefficienter, som

- 1) Om utnyttjad checkräkningskredit tenderar att bli permanent, brukar den oftast överföras till andra former av bankkredit.
- 2) Bland de långfristiga skulderna ha ej medräknats skulder till pensionsstiftelser eller andra personalstiftelser.

för varje storleksgrupp ange relationen mellan hela arbetarantalet i gruppen och arbetarantalet i de företag, som ingå i primärmaterialet.¹⁾

Vid bearbetningen av primärmaterialet ha företagen indelats i fem olika storleksgrupper och för varje storleksgrupp ha som ovan nämnts särskilda uppskattningsciffror framräknats, varefter totalsiffrorna för hela branschen beräknats. I de tabeller, där undersökningsresultatet framlägges, ha emellertid storleksgrupperna delvis sammanslagits på så sätt att likviditetsställningen och -utvecklingen inom varje bransch redovisas endast för två olika storleksgrupper, nämligen företag med 50-200 arbetare och företag med över 200 arbetare.

Totaluppskattningar av den art, som kännetecknar likviditetsundersökningen, äro alltid behäftade med en viss osäkerhet, i första hand sammanhängande med samplingfel. I vinstutredningen ha beräkningar gjorts för att fastställa de maximala felen men med hänsyn till framför allt likviditetsundersökningens något lägre täckningsprocent förefaller det sannolikt, att de maximala felen vid denna undersökning i samtliga fall är större än de som redovisats i vinstutredningen. Därtill kommer, att vissa relativa förskjutningar ägt rum i representativiteten för olika branscher och storleksgrupper, varför de relativa felskillnaderna mellan olika branscher sannolikt i viss utsträckning förändrats.

---

1) I princip kunna givetvis vissa invändningar resas mot denna beräkningsmetod. Den relativa vikt som i totalberäkningarna skall tillmätas olika företag, borde uppenbarligen fastställas med ledning av en faktor, som äger direkt samband med eller ger uttryck åt företagets relativa tyngd med hänsyn till den finansiella ställningen, t.ex. balansomslutningen. Ett sådant förfarande skulle emellertid ha försenat undersökningen högst väsentligt och det är således närmast av praktiska skäl som man nöjt sig med att använda arbetarantalet som utgångspunkt för beräkningarna. Ehuru arbetarantalet sålunda ej är helt tillfredsställande ur principiell synpunkt - en relativt kapitalkrävande industri, såsom den kemisk-tekniska, blir underrepresenterad i totalberäkningarna - kan det dock ej bestridas att ett visst samband föreligger mellan antalet arbetare och finansieringskapitalets storlek.

Likviditetsundersökningen

Bilaga II

Några synpunkter på metoder för
likviditetsbedömning.

Med ett företags likviditet menas vanligen dess betalningsberedskap, dess förmåga att för den närmaste framtiden infria till betalning förfallna förpliktelser. Av denna definition framgår, att en likviditetsbedömning i första hand bör basera sig på en undersökning av förhållandet mellan företagets likvida tillgångar (omsättningstillgångar) och kortfristiga förbindelser. Till likvida tillgångar brukar man hänföra sådana tillgångar, vilka under verksamhetens normala gång kunna antagas bli omvandlade till kassamedel, som stå till förfogande för betalning av de kortfristiga skulderna. Uppenbart är alltså att frågan om vilka balansposter, som skola räknas såsom likvida resp. kortfristiga bestäms av längden av den tidrymd som valts att utgöra undersökningsperioden för likviditetsbedömningen. Vanligen brukar man vid likviditetsundersökningen fastställa en tidsperiod mellan tre och sex månader från balansdagen, varvid endast de skulder som förfalla till betalning inom angiven tidrymd äro att uppfatta såsom kortfristiga skulder och de tillgångar som inom samma tid förvandlas till disponibla penningtillgodohavanden såsom likvida tillgångar.

Ju längre den valda undersökningsperioden är desto mer heterogena med hänsyn till graden av rörlighet bli de balansposter, som sorteras under kategorierna likvida tillgångar och kortfristiga skulder. Om likviditetsundersökningens enda syfte är att mäta företagets betalningsberedskap, behöver man ej ta någon särskild hänsyn till ifrågavarande balansposters varierande grad av rörlighet, eftersom det vid denna målsättning räcker med att fastställa i vad mån företaget disponerar över tillräckligt med likvida tillgångar för att möta de under angiven period förfallande betalningsförpliktelserna. Däremot kommer likviditetsbedömningen i ett annat läge, om man går ett steg längre och vill låta undersökningen ge svar på frågan hur mycket likvida tillgångar som med hänsyn tagen till företagets kapitalbehov under normal verksamhet står till förfogande för ökad investering under en viss period utöver vad som erfordras för att uppfylla samtliga betalningsförpliktelser. I detta senare fall står man inför olika företagspolitiska handlingsalternativ och det gäller att avgöra hur mycket av företagets lik-

vida medel man med hänsyn till företagets verksamhetsbetingelser kan binda för en längre tid i fasta tillgångar. Det är givet att även om man begränsar sig till att undersöka vad som står till förfogande under, säg, en 6-månadersperiod, man ändå tvingas att basera avgörandet på en mera ingående analys av företagets kapitalställning och -behov, en analys som måste sträcka sig över undersökningsperiodens tidsgräns i den mån investeringsalternativet binder kapitaltillgångarna för en längre tid. Detta syfte med en likviditetsundersökning leder således oftast till att man måste analysera företagets finansiella struktur, samtliga företagets aktiv- och passivposter i balansräkningen för att fastställa den grad av rörlighet som karakteriserar de olika posterna. Ur denna synpunkt kommer man fram till ett delvis annorlunda utformat likviditetsbegrepp. I stället för att såsom ovan berörts jämföra vissa aktivposter med vissa passivposter, gör man i detta senare fall en jämförelse mellan aktivposterna inbördes och ofta också mellan passivposterna inbördes. Med denna typ av likviditetsbedömning anses ett företags likviditetsläge ur kapitalanvändnings-synpunkt vara desto bättre ju rörligare eller ju mindre bundna tillgångarna äro. Analogt skulle man beträffande kapitalanskaffningen kunna säga att - allt övrigt lika - ju större andel av passivsidans totalsumma i ett företags balansräkning som utgöres av mera långfristiga finansieringsposter desto bättre kan dess likviditetsläge anses vara.

När det gäller att bedöma den grad av rörlighet eller bundenhet, som karakteriserar de olika balansposterna, utgår man såsom tidigare anförts från den viktiga förutsättningen att verksamheten fortsättningsvis bedrives i normal omfattning och på normalt sätt. Detta betyder att indelningen av tillgångarna bör ske efter den tid som den normala cirkulationsprocessen kräver, d.v.s. som åtgår innan de ånyo förvandlats till penningtillgodohavanden och ej efter den tid det tar att på ett eller annat sätt vid sidan av den normala produktionsgången realisera tillgångarna. Härav följer att t.ex. ett råvarulager räknas som en mindre likvid tillgång än halvfabrikat, även om det skulle kunna avyttras betydligt lättare vid en eventuell likvidation. På liknande sätt bör man gå tillväga vid bedömningen av skulderna. Sålunda bör den i praktiken

tillämpade förfallotiden bli avgörande för grupperingen av betalningsförpliktelserna och icke den på rent formella grunder bestämda förfallotiden.

Även ur en helt annan synpunkt har den nyssnämnda förutsättningen - att verksamheten fortsätter i normal omfattning - stor betydelse och detta framför allt vid en likviditetsundersökning med det vidare syfte som är aktuellt i förevarande sammanhang. För ett företag i full verksamhet representera ingalunda alltid ens de mera likvida tillgångarna tillgängliga överskottsmedel i den meningen, att de stå till förfogande för nya investeringsprojekt i den mån de ej behövas för att täcka kortfristiga skulder. Tvärtom ha de i själva verket ofta karaktären av för verksamheten nödvändiga "investeringar" med hög omsättningshastighet. Särskilt utmärkande är detta för två i ett industriföretags balansräkning vanligen förekommande poster av relativt likvid natur, nämligen varulager och kundfordringar. Även om ett varulager normalt omvandlas i penningar inom loppet av ett par månader - och således har hög omloppshastighet - representerar det åtminstone till viss del en kapitalanvändning av permanent karaktär, därför att företagets verksamhet vanligen kräver, att man håller ett lager av viss storlek. M.a.o. lagret till den del det är att betrakta såsom normalt med hänsyn till verksamhetens omfattning och inriktning utgör en lika nödvändig investering som maskiner eller byggnader och man kan således i de flesta fall ej realisera normallagret för att finansiera andra investeringsprojekt utan att samtidigt förändra verksamhetens karaktär. På samma sätt förhåller det sig med posten kundfordringar. Med varierande tillämpning inom olika branscher gäller att industriföretagen enligt praxis måste genom kreditgivning i stor utsträckning finansiera kundernas varuinköp och detta leder till att företagens balansräkningar oftast upptaga en till storleken icke obetydlig till-

gångspost under rubriken kundfordringar¹⁾. Även om dess omloppshastighet är hög, är även denna post - i den mån den svarar mot normal försäljningsvolym - att betrakta som en investering av permanent natur. Detta förhållande synes böra särskilt observeras under tider, som präglas av fortgående penningvärdeförsämring. Med nominellt stigande omsättningsvärde följer under i övrigt oförändrade förhållanden en motsvarande ökning av t.ex. det för investering i utestående kundfordringar nödvändiga beloppet. Denna ökning utgör således i och för sig ej något uttryck för en ökning av överskottsmedlen i tidigare angiven mening.

För att man med någon bestämdhet skall kunna uttala sig om ett eller flera företags likviditetsställning med ledning av balansanalytiska bearbetningar framstår det såsom önskvärt att ha tillgång till vissa allmängiltiga normtal, som s.a.s. normera olika likviditetslägen och med vilka man kan jämföra de faktiskt erhållna relationstalen. När det gäller att bedöma betalningsberedskapen i egentlig mening - i vad mån likvida tillgångar förslå till att möta kortfristiga skulder - är det uppenbart att man kan fastställa ett mera allmängiltigt normtal. Om de likvida tillgångarna (vari varulagret ej inräknas) uppgå till minst samma värde som de kortfristiga förpliktelseerna, d.v.s. om relationen mellan dessa kategorier är >1 , kan betalningsberedskapen anses vara tillräcklig eller god.²⁾ Underskrider relationstalet siffran 1, är betalningsberedskapen otillräcklig.

Om likviditetsbedömningen avser att utröna likviditetsställningen mot bakgrunden av företagets finansiella struktur, d.v.s.

1) Framför allt när likviditetsundersökningen har till syfte att analysera betalningsberedskapen i egentlig mening är det av stor vikt att man också observerar och tar hänsyn till den genomsnittliga kredittiden för kundfordringar resp. leverantörsskulder. Skillnader i kredittiden påverka nämligen det för tillfredsställande betalningsberedskap erforderliga relationstalet mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder. I föreliggande undersökning har denna synpunkt visserligen ej kunnat beaktas, men det torde spela mindre roll i detta sammanhang dels därför att denna undersökning delvis har ett annat syfte, dels därför att den till stor del avser en jämförelse mellan två olika tidpunkter och man saknar anledning antaga att utvecklingen medfört en väsentlig förändring i kredittidsrelationen mellan kundfordringar och leverantörsskulder.

2) Jfr not 1).

att möjliggöra en bedömning av likviditetsunderlaget på längre sikt för en aktiv investerings- och expansionspolitik, är det däremot ej möjligt att ange några normtal, efter vilka man kan mäta företagets likviditetsställning. Frågan om vilken finansierings- och kapitalanvändningsstruktur som är "normal" och lämplig för ett industriföretag betingas i hög grad av verksamhetens natur. Den i praktiken "normala" strukturen växlar således högst väsentligt mellan olika branscher; även inom en och samma bransch förekomma betydande avvikelser från genomsnittet, som i första rummet sammanhånga med olikheter i verksamhetsinriktningen. Inom relativt vida marginaler kan man emellertid för olika branscher ange vissa på genomförda balansbearbetningar och principiella överväganden grundade normtal, som någorlunda precisera den s.a.s. normala relationen mellan olika balansposter och grupper av balansposter. Dessa normtal få dock i de flesta fall karaktären av s.k. tumregler och måste därför kombineras med en tämligen ingående analys av ifrågavarande företags verksamhetsbetingelser. Med det syfte som varit aktuellt vid föreliggande likviditetsundersökning - nämligen att utröna i vad mån industriens likviditetsställning lämnar utrymme för expansion - synes det ej vara tillfredsställande att begagna dessa normtal som jämförelsetal. Dels beror detta på att undersökningen ej kunnat bedrivas så intensivt att den omfattat ett detaljstudium av deltagande företags verksamhetsbetingelser. Dels och framför allt har det sin grund däruti att likviditetsbedömningen ej kan ske oberoende av arten av planerade investerings- och expansionsåtgärder; investeringsplanernas natur och i synnerhet de planerade investeringsobjektens omloppshastighet återverkar nämligen på bestämningen av överskottsmedlens storlek.¹⁾ Dessa svårigheter att på ett eller annat sätt i absoluta tal bedöma likviditetsställningen - fastställa den finansiella expansionsförmågan - kompenseras emellertid delvis därigenom att likviditetsundersökningen erbjuder tillfälle till jämförelser av likviditetsställningen vid två olika tidpunkter. Om man - som förefaller vara rim-

1) Även undersökningens uppläggning har särskild betydelse i detta sammanhang. Det har nämligen ej varit möjligt att genomföra undersökningen med så långtgående branschuppdelning att grupperna blivit tillräckligt homogena ur här diskuterade synpunkt.

ligt - förutsätter att verksamhetsförutsättningarna i stort sett förblivit oförändrade och investeringsalternativen varit desamma, ger en sådan jämförelse en utmärkt bild av expansionskrafternas relativa styrka vid de båda tidpunkterna och av den senaste utvecklingens inverkan på industriens finansiella expansionsförmåga. De tendenser som förändringarna från 1950 till 1951 ge uttryck åt äro sålunda trots undersökningens begränsningar ägnade att belysa viktiga sidor av den aktuella samhällsekonomiska situationen.

Hans Söderlund

Tabellbilaga I.

Likvida tillgångar, kortfristiga och långfristiga skulder åren 1950 och 1951, milj.kr.

Sifferförklaring till tabellhuvudet:

- 1 = Kassa-, bank- och postgiromedel samt börsnoterade värdepapper
- 2 = Kundfordringar
- 3 = Övriga likvida tillgångar
- 4 = Summa likvida tillgångar (1+2+3)
- 5 = Leverantörsskulder
- 6 = Utnyttjad checkräkningskredit
- 7 = Övriga kortfristiga skulder
- 8 = Summa kortfristiga skulder (5+6+7)
- 9 = Långfristiga förskott från kunder
- 10 = Långfristiga bankkulder
- 11 = Låneaccepter och reversskulder
- 12 = Övriga långfristiga skulder
- 13 = Summa långfristiga skulder (9+10+11+12)

Bransch	Storleks- grupp (företag med - arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13= 9+10+11+12
Grupp 1. Metall- o.	Hela branschen	1950	1.011,4	853,9	299,1	2.164,4	349,7	16,8	322,4	688,9	1.199,9	191,4	163,7	501,7	2.056,7
		1951	1.143,2	1.089,6	331,8	2.564,6	474,9	10,3	403,4	888,6	1.282,0	185,9	168,1	561,4	2.197,4
Maskinin- stri	förändr.	1950/51	+13 %	+28 %	+11 %	+18 %	+36 %	-39 %	+25 %	+29 %	+7 %	-3 %	+3 %	+12 %	+7 %
	50-200 arb.	1950	89,9	169,2	40,4	299,5	78,6	8,3	46,6	133,5	77,9	64,0	53,6	22,6	218,1
		1951	99,4	208,6	54,8	362,8	104,9	2,0	54,9	161,8	83,2	69,2	58,0	26,6	237,0
	förändr.	1950/51	+11 %	+23 %	+36 %	+21 %	+33 %	-76 %	+18 %	+21 %	+7 %	+8 %	+8 %	+18 %	+9 %
	201 < arb.	1950	921,5	684,7	258,7	1.864,9	271,1	8,5	275,8	555,4	1.122,0	127,4	110,1	479,1	1.838,6
		1951	1.043,8	881,0	277,0	2.201,8	370,0	8,3	348,5	726,8	1.198,8	116,7	110,1	534,8	1.960,4
förändr.	1950/51	+13 %	+29 %	+7 %	+18 %	+36 %	-2 %	+26 %	+31 %	+7 %	-8 %	0 %	+12 %	+7 %	
Äravn: Ärn- o. Stålverk	Hela del- branschen	1950	33,7	66,0	11,2	110,9	43,7	2,5	22,1	68,3	0,6	19,4	11,7	98,8	130,5
		1951	17,2	77,6	9,9	104,7	52,9	4,8	24,7	82,4	0,7	21,0	11,7	99,4	132,8
	förändr.	1950/51	-49 %	+18 %	-12 %	-6 %	+21 %	+92 %	+12 %	+21 %	+17 %	+8 %	0 %	+1 %	+2 %
	50-200 arb.	1950	3,7	2,4	2,4	8,5	1,0	-	0,7	1,7	-	0,3	-	0,4	0,7
		1951	2,7	3,2	2,8	8,7	0,8	-	2,0	2,8	-	0,2	-	0,6	0,8
	förändr.	1950/51	-27 %	+33 %	+17 %	+2 %	-20 %		+186 %	+65 %		-33 %		+50 %	+14 %
201 < arb.	1950	30,0	57,6	14,8	102,4	42,7	2,5	21,4	66,6	0,6	19,1	11,7	98,4	129,8	
	1951	14,5	74,4	7,1	96,0	52,1	4,8	22,7	79,6	0,7	20,8	11,7	98,8	132,0	
förändr.	1950/51	-52 %	+29 %	-52 %	-6 %	+22 %	+92 %	+6 %	+20 %	+17 %	+9 %	0 %	0 %	+2 %	
Mekaniska verkstäder	Hela del- branschen	1950	684,9	503,5	85,2	1.273,6	204,5	14,4	187,7	406,6	495,3	129,8	99,4	159,8	884,3
		1951	748,4	662,6	88,8	1.499,8	287,8	5,2	218,2	511,2	528,6	128,0	95,0	183,6	935,2
	förändr.	1950/51	+9 %	+32 %	+4 %	+18 %	+41 %	-64 %	+16 %	+26 %	+7 %	-1 %	-4 %	+15 %	+6 %
	50-200 arb.	1950	79,8	152,4	36,4	268,6	68,9	8,3	43,0	120,2	68,0	61,9	39,9	18,4	188,2
		1951	90,1	198,0	42,7	330,8	93,3	1,9	48,3	143,5	73,5	66,6	44,2	21,7	206,0
	förändr.	1950/51	+13 %	+30 %	+17 %	+23 %	+35 %	-77 %	+12 %	+19 %	+8 %	+8 %	+11 %	+18 %	+9 %
201 < arb.	1950	605,1	351,1	48,8	1.005,0	135,6	6,1	144,7	286,4	427,3	67,9	59,5	141,4	696,1	
	1951	658,3	464,6	46,1	1.169,0	194,5	3,3	169,9	367,7	455,1	61,4	50,8	161,9	729,2	
förändr.	1950/51	+9 %	+32 %	-6 %	+16 %	+43 %	-46 %	+17 %	+28 %	+7 %	-10 %	-15 %	+14 %	+5 %	

Bransch	Grupp (företag med - arb.)	år	1	2	3	4=1+2+3	5	6	7	8=5+6+7	9	10	11	12	13=9+10+11+12
Andra metallverk ^x	Hela delbranschen	1950	46,8	26,6	2,3	75,7	11,6	-	16,6	28,2	-	0,4	2,1	45,1	47,6
		1951	61,9	49,0	2,6	113,5	24,3	-	19,8	44,1	-	0,2	2,6	48,2	51,0
	förändr.	1950/51	+32 %	+84 %	+13 %	+50 %	+109 %		+19 %	+56 %		-50 %	+24 %	+7 %	+7 %
Stepsvarv	Hela delbranschen	1950	88,2	51,8	140,2	280,2	31,0	-	30,4	61,4	360,1	7,9	23,1	45,6	436,7
		1951	119,1	63,2	176,6	358,9	35,3	-	34,2	69,5	404,2	8,1	29,3	48,5	490,1
	förändr.	1950/51	+35 %	+22 %	+26 %	+28 %	+14 %		+13 %	+13 %	+12 %	+3 %	+27 %	+6 %	+12 %
	50-200 arb.	1950	0,6	5,2	1,2	7,0	1,5	-	-	1,9	7,8	0,6	1,0	1,7	11,1
		1951	0,6	4,3	0,3	5,2	1,8	-	-	2,4	8,2	0,7	1,0	1,8	11,7
	förändr.	1950/51	0 %	-17 %	-75 %	-26 %	+20 %			+26 %	+5 %	+2 %	0 %	+6 %	+5 %
201< arb.	1950	87,6	46,6	139,0	273,2	29,5	-	30,0	59,5	352,3	7,3	22,1	43,9	425,6	
	1951	118,5	58,9	176,3	353,7	33,5	-	33,6	67,1	396,0	7,4	28,3	46,7	478,4	
förändr.	1950/51	+35 %	+26 %	+27 %	+29 %	+14 %		+12 %	+13 %	+12 %	+1 %	+28 %	+6 %	+12 %	
Elektrisk industri	Hela delbranschen	1950	157,7	206,0	60,4	424,1	59,0	-	65,5	124,5	344,0	33,9	27,4	152,3	557,6
		1951	196,6	237,3	53,8	487,7	74,6	0,3	106,6	181,5	348,6	28,6	29,4	181,7	588,3
	förändr.	1950/51	+25 %	+15 %	-11 %	+15 %	+26 %		+63 %	+46 %	+1 %	-16 %	+7 %	+19 %	+6 %
	50-200 arb.	1950	3,8	8,1	0,3	12,2	6,6	-	1,9	8,5	2,2	1,3	12,6	-	16,1
		1951	3,4	10,7	0,6	14,7	8,0	-	3,3	11,3	1,5	1,7	12,6	0,6	16,4
	förändr.	1950/51	-11 %	+32 %	+100 %	+20 %	+21 %		+74 %	+33 %	-32 %	+31 %	0 %		+2 %
201< arb.	1950	153,9	197,9	60,1	411,9	52,4	-	63,6	116,0	341,8	32,6	14,8	152,3	541,5	
	1951	193,2	226,6	53,2	473,0	66,6	0,3	103,3	170,2	347,1	26,9	16,8	181,1	571,9	
förändr.	1950/51	+26 %	+15 %	-11 %	+15 %	+27 %		+62 %	+47 %	+2 %	-17 %	+14 %	+19 %	+6 %	
Grupp 2. Kombinationer mellan olika branscher	Hela branschen	1950	292,2	113,2	11,3	416,7	56,0	1,4	69,0	126,4	7,4	22,2	4,5	95,2	129,3
		1951	342,6	167,6	11,0	521,2	85,6	1,6	80,0	167,2	9,6	22,5	4,7	100,5	137,3
	förändr.	1950/51	+17 %	+48 %	-3 %	+25 %	+53 %	+14 %	+16 %	+32 %	+30 %	+1 %	+4 %	+6 %	+6 %
	50-200 arb.	1950	0,4	4,6	-	5,0	2,8	-	-	4,8	-	7,2	0,3	-	7,5
		1951	0,6	7,8	-	8,4	4,6	-	-	9,2	-	7,0	0,2	0,2	7,4
	förändr.	1950/51	+50 %	+70 %		+68 %	+64 %			+92 %		-3 %	-33 %		-1 %
201< arb.	1950	291,8	108,6	11,3	411,7	53,2	1,4	67,0	121,6	7,4	15,0	4,2	95,2	121,8	
	1951	342,0	159,8	11,0	512,8	81,0	1,6	75,4	158,0	9,6	15,5	4,5	100,3	129,9	
förändr.	1950/51	+17 %	+47 %	-3 %	+25 %	+52 %	+14 %	+13 %	+30 %	+30 %	+3 %	+7 %	+5 %	+7 %	

Tabellbilaga I:3

Bransch	Storleks- grupp (företag med - arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13= 9+10+11+12
Bakar- bråk	Hela del-	1950	229,1	66,1	9,2	304,4	38,3	-	47,7	86,0	0,7	6,1	0,3	83,8	90,9
	branschen	1951	275,4	100,5	9,3	385,2	61,0	-	57,9	118,9	0,8	7,5	0,3	87,8	96,4
	förändr.	1950/51	+20 %	+52 %	+1 %	+27 %	+59 %		+21 %	+38 %	+14 %	+23 %	0 %	+5 %	+6 %
	50-200 arb.	1950	0,3	1,2	-	1,5	0,8	-	-	0,9	-	2,3	0,3	-	2,6
		1951	0,4	1,7	0,1	2,2	0,9	-	-	1,1	-	1,9	0,3	0,1	2,3
	förändr.	1950/51	+33 %	+42 %		+47 %	+13 %			+22 %		-17 %	0 %		-12 %
	201< arb.	1950	228,8	64,9	9,2	302,9	37,5	-	47,6	85,1	0,7	3,8	-	83,8	88,3
		1951	275,0	98,8	9,2	383,0	60,1	-	57,7	117,8	0,8	5,6	-	87,7	94,1
	förändr.	1950/51	+20 %	+52 %	0 %	+26 %	+60 %		+21 %	+38 %	+14 %	+47 %		+5 %	+7 %
	Övriga kon- struktion	Hela del-	1950	63,2	47,0	2,1	112,3	17,8	1,3	21,3	40,4	6,7	16,1	4,2	11,4
branschen		1951	67,2	67,1	1,8	136,1	24,7	1,6	22,1	48,4	8,7	15,0	4,4	12,9	41,0
förändr.		1950/51	+6 %	+43 %	-14 %	+21 %	+39 %	+23 %	+4 %	+20 %	+30 %	-7 %	+5 %	+13 %	+7 %
50-200 arb.		1950	0,1	3,4	-	3,5	2,0	-	1,9	3,9	-	4,9	-	-	4,9
		1951	0,2	6,1	-	6,2	3,7	-	4,4	8,1	-	5,1	-	-	5,1
förändr.		1950/51	+100 %	+79 %		+77 %	+85 %		+132 %	+108 %		+4 %			+4 %
201< arb.		1950	63,1	43,6	2,1	108,8	15,8	1,3	19,4	36,5	6,7	11,2	4,2	11,4	33,5
		1951	67,0	61,0	1,9	129,9	21,0	1,6	17,7	40,3	8,7	9,9	4,4	12,9	35,9
förändr.		1950/51	+6 %	+40 %	-10 %	+19 %	+33 %	+23 %	-9 %	+10 %	+30 %	-12 %	+5 %	+13 %	+7 %
Grupp 3. Härd- o. kamin- pantri		Hela	1950	32,0	71,3	20,5	123,8	39,4	0,8	28,4	68,6	0,5	48,0	27,5	102,8
	branschen	1951	42,4	80,9	18,9	142,2	42,5	-	33,1	75,6	1,1	48,5	39,5	124,1	213,2
	förändr.	1950/51	+33 %	+13 %	-8 %	+15 %	+8 %		+17 %	+10 %	+120 %	+1 %	+44 %	+21 %	+19 %
	50-200 arb.	1950	10,7	37,1	5,0	52,8	24,2	-	8,2	32,4	0,5	47,7	6,8	15,9	70,9
		1951	9,1	38,0	7,1	54,2	23,9	-	10,6	34,5	1,1	48,0	5,7	19,6	74,4
	förändr.	1950/51	-15 %	+2 %	+42 %	+3 %	-1 %		+29 %	+6 %	+120 %	+1 %	-16 %	+23 %	+5 %
	201< arb.	1950	21,3	34,2	15,5	71,0	15,2	0,8	20,2	36,2	-	0,3	20,7	86,9	107,9
		1951	33,3	42,9	11,8	88,0	18,6	-	22,5	41,1	-	0,5	33,8	104,5	138,8
	förändr.	1950/51	+56 %	+25 %	-24 %	+24 %	+22 %		+11 %	+14 %		+67 %	+63 %	+20 %	+29 %

Bransch	Storleks- grupp (företag med arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13= 9+10+11+12	
Därav: Stenin- dustri ^x	Hela del- branschen	1950	0,1	6,0	3,6	9,7	5,5	-	0,4	5,9	-	10,2	1,4	0,2	11,8	
		1951	1,0	5,7	4,7	11,4	5,8	-	0,5	6,3	-	9,5	1,4	0,1	11,0	
	förändr.	1950/51	+900 %	-5 %	+31 %	+18 %	+5 %			+25 %	+7 %		-7 %	0 %	-50 %	-7 %
	50-200 arb.	1950	0,1	5,2	3,6	8,9	4,9	-	0,3	5,2	-	9,9	0,2	0,2	10,3	
		1951	1,0	4,6	4,6	10,2	5,1	-	0,4	5,5	-	9,0	0,2	0,1	9,3	
	förändr.	1950/51	+900 %	-12 %	+28 %	+15 %	+4 %			+33 %	+6 %		-9 %	0 %	-50 %	-10 %
	201 < arb.	1950	-	0,8	-	0,8	0,6	-	0,1	0,7	-	0,3	1,2	-	1,5	
	1951	-	1,1	0,1	1,2	0,7	-	0,1	0,8	-	0,5	1,2	-	1,7		
förändr.	1950/51			+38 %		+50 %	+17 %		0 %	+14 %		+67 %	0 %		+13 %	
Cement- fabriker o. kalkbruk ^x	Hela del- branschen	1950	6,0	19,5	7,2	32,7	8,6	-	11,5	20,1	-	32,9	11,5	38,8	83,2	
		1951	8,1	24,2	2,7	35,0	11,7	-	13,3	25,0	-	34,0	20,8	43,2	98,0	
	förändr.	1950/51	+35 %	+24 %	-62 %	+7 %	+36 %			+16 %	+24 %		+3 %	+81 %	+11 %	+18 %
	50-200 arb.	1950	3,8	8,2	0,4	12,4	1,8	-	5,0	6,8	-	32,9	2,4	0,5	35,8	
		1951	4,0	11,2	0,7	15,9	2,8	-	5,8	8,6	-	34,0	2,9	0,6	37,5	
	förändr.	1950/51	+5 %	+37 %	+75 %	+28 %	+56 %			+16 %	+26 %		+3 %	+21 %	+20 %	+5 %
	201 < arb.	1950	2,2	11,5	6,8	20,3	6,8	-	6,5	13,3	-	-	9,1	38,3	47,4	
	1951	4,1	13,0	2,0	19,1	8,9	-	7,5	16,4	-	-	17,9	42,6	60,5		
förändr.	1950/51	+86 %	+15 %	-71 %	-6 %	+31 %			+15 %	+23 %			+97 %	+11 %	+28 %	
Tegelbruk ^x	Hela del- branschen	1950	0,6	12,3	2,5	15,4	12,4	-	1,5	13,9	0,5	4,2	6,1	0,6	11,4	
		1951	0,5	12,5	3,2	16,2	10,2	-	3,1	13,3	0,5	4,5	6,2	0,3	11,5	
	förändr.	1950/51	-17 %	+2 %	+28 %	+5 %	-18 %			+107 %	-4 %	0 %	+7 %	+2 %	-50 %	+1 %
Porslins-, kalk- o. lergods- fabriker	Hela del- branschen	1950	6,6	11,3	3,6	21,5	4,0	-	6,8	10,8	-	-	7,0	30,4	37,4	
		1951	6,1	15,3	4,0	25,4	3,7	-	7,1	10,8	-	0,1	8,5	29,6	38,2	
	förändr.	1950/51	-8 %	+35 %	+11 %	+18 %	-8 %			+4 %	0 %		+21 %	-3 %	+2 %	
	50-200 arb.	1950	0,7	0,8	0,1	1,6	0,2	-	0,1	0,3	-	-	-	-	-	
		1951	0,6	1,0	0,1	1,7	0,2	-	0,1	0,3	-	-	-	-	-	
	förändr.	1950/51	-14 %	+25 %	0 %	+6 %	0 %			0 %	0 %					
	201 < arb.	1950	5,9	10,5	3,5	19,9	3,8	-	6,7	10,5	-	-	7,0	30,4	37,4	
	1951	5,5	14,3	3,9	23,7	3,5	-	7,0	10,5	-	0,1	8,5	29,6	38,2		
förändr.	1950/51	-7 %	+36 %	+11 %	+19 %	-8 %			+4 %	0 %			+21 %	-3 %	+2 %	

^x Siffrorna för denna bransch äro mycket osäkra.

Tabellbilaga I:5

Bransch	Storleks- grupp (företag med -arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13 9+10+11+12
Glasbruk ^x	Hela del-	1950	7,8	15,0	0,5	23,3	6,7	0,8	2,6	10,1	0,2	-	1,4	16,1	17,5
	branschen	1951	4,9	13,9	0,7	19,5	8,0	-	2,6	10,6	-	0,1	2,6	18,1	20,8
	förändr.	1950/51	-37 %	-7 %	+40 %	-16 %	+19 %		0 %	+5 %			+86 %	+12 %	+19 %
	50-200 arb.	1950	5,4	10,8	0,1	16,3	4,6	-	1,2	5,8	-	-	-	14,7	14,7
		1951	2,8	8,7	0,1	11,6	5,6	-	0,9	6,5	-	-	-	16,8	16,8
	förändr.	1950/51	-48 %	-19 %	0 %	-29 %	+22 %		-25 %	+12 %				+14 %	+14 %
201< arb.	1950	2,4	4,2	0,4	7,0	2,1	0,8	1,4	4,3	0,2	-	1,4	1,4	2,8	
	1951	2,1	5,2	0,6	7,9	2,4	-	1,7	4,1	-	0,1	2,6	1,3	4,0	
	förändr.	1950/51	-12 %	+24 %	+50 %	+13 %	+14 %		+21 %	-5 %			+86 %	-7 %	+43 %
	Hela	1950	299,5	225,9	81,1	606,5	152,1	6,7	127,5	286,3	5,2	67,5	94,5	481,4	648,6
	branschen	1951	660,8	385,5	126,9	1173,2	275,7	4,3	172,5	452,5	4,1	58,1	62,9	507,2	632,3
	förändr.	1950/51	+121 %	+71 %	+56 %	+93 %	+81 %	-36 %	+35 %	+58 %	-21 %	-14 %	-33 %	+5 %	-3 %
50-200 arb.	1950	54,9	55,3	2,3	112,5	34,0	0,6	19,4	54,0	3,3	38,9	31,2	24,6	98,0	
	1951	73,3	83,8	2,9	160,0	61,7	0,5	29,0	91,2	0,1	29,9	32,4	29,3	91,7	
	förändr.	1950/51	+34 %	+52 %	+26 %	+42 %	+81 %	-17 %	+49 %	+69 %	-97 %	-23 %	+4 %	+19 %	-6 %
	201< arb.	1950	244,6	170,6	78,8	494,0	118,1	6,1	108,1	232,3	1,9	28,6	63,3	456,8	550,6
	1951	587,5	301,7	124,0	1013,2	214,0	3,8	143,5	361,3	4,0	28,2	30,5	477,9	540,6	
	förändr.	1950/51	+140 %	+77 %	+57 %	+105 %	+81 %	-38 %	+33 %	+56 %	+111 %	-1 %	-52 %	+5 %	-2 %
Hera- verk o. glaserier	Hela del-	1950	2,7	14,0	0,2	16,9	11,2	0,7	3,1	15,0	2,4	8,5	8,6	1,9	21,4
	branschen	1951	4,7	15,7	0,1	20,5	18,8	0,6	3,9	23,3	-	7,2	11,6	2,6	21,4
	förändr.	1950/51	+74 %	+12 %	-50 %	+21 %	+68 %	-14 %	+26 %	+55 %		-15 %	+35 %	+37 %	0 %
	50-200 arb.	1950	2,7	11,3	0,2	14,2	9,0	-	2,5	11,5	2,4	6,8	6,1	1,6	16,9
	1951	4,7	13,2	0,1	18,0	15,9	-	3,2	19,1	19,1	-	6,5	7,7	2,5	16,7
	förändr.	1950/51	+74 %	+17 %	-50 %	+27 %	+77 %		+28 %	+66 %		-4 %	+26 %	+56 %	-1 %
201< arb.	1950	-	2,7	-	2,7	2,2	0,7	0,6	3,5	-	1,7	2,5	0,3	4,5	
	1951	-	2,5	-	2,5	2,9	0,6	0,7	4,2	-	0,7	3,9	0,1	4,7	
	förändr.	1950/51		-7 %		-7 %	+32 %	-14 %	+16 %	+20 %		-59 %	+56 %	-67 %	+4 %

^x Siffrorna för denna bransch äro mycket osäkra

Tabellbilaga I:6

Bransch	Storleks- grupp (företag med - arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6'	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13= 9+10+11+12
Snickeri- möbel- fabriker ^x	Hela del- branschen	1950	11,4	30,1	1,4	42,9	13,2	-	6,5	19,7	0,4	12,8	13,5	6,0	32,7
		1951	12,3	34,3	1,1	47,7	17,9	0,2	8,8	26,9	-	12,3	14,5	10,8	37,6
	förändr.	1950/51	+8 %	+14 %	-21 %	+11 %	+36 %		+35 %	+37 %		-4 %	+7 %	+80 %	+15 %
	50-200 arb.	1950	11,0	24,4	1,2	36,6	10,9	-	5,9	16,8	0,4	10,5	12,9	3,7	27,5
		1951	11,7	26,7	1,0	39,4	13,5	0,2	7,6	21,3	-	10,1	13,2	8,5	31,8
	förändr.	1950/51	+6 %	+9 %	-17 %	+8 %	+24 %		+29 %	+27 %		-4 %	+2 %	+130 %	+16 %
Pappers- assefab- riker	Hela del- branschen	1950	40,7	13,7	8,3	62,7	3,8	-	15,9	19,7	0,4	1,2	3,7	48,0	53,3
		1951	86,8	25,2	9,9	121,9	10,5	-	10,5	21,0	-	1,2	-	53,9	55,1
	förändr.	1950/51	+113 %	+84 %	+19 %	+94 %	+176 %		-34 %	+7 %		0 %		+12 %	+3 %
	50-200 arb.	1950	6,0	2,0	0,2	8,2	1,2	-	-	2,1	0,4	-	-	7,9	8,3
		1951	14,7	3,3	0,6	18,6	3,6	-	-	4,4	-	-	-	7,5	7,5
	förändr.	1950/51	+145 %	+65 %	+200 %	+127 %	+200 %			+110 %				-5 %	-10 %
Pappers- bruk	Hela del- branschen	1950	51,3	32,2	2,6	86,1	23,3	-	14,9	38,2	-	32,4	26,6	20,7	79,7
		1951	78,6	73,3	2,5	154,4	57,1	-	23,4	80,5	-	22,6	25,6	22,5	70,7
	förändr.	1950/51	+53 %	+128 %	-4 %	+79 %	+145 %		+57 %	+111 %		-30 %	-4 %	+9 %	-11 %
	50-200 arb.	1950	34,6	17,1	-	51,7	12,3	-	10,0	22,3	-	20,6	12,2	10,3	43,1
		1951	41,5	39,6	0,1	81,2	27,5	-	17,0	44,5	-	12,0	11,2	10,0	33,2
	förändr.	1950/51	+20 %	+132 %		+57 %	+124 %		+70 %	+100 %		-42 %	-8 %	-3 %	-23 %
	201 < arb.	1950	16,7	15,1	2,6	34,4	11,0	-	4,9	15,9	-	11,8	14,4	10,4	36,6
		1951	37,1	33,7	2,4	73,2	29,6	-	6,4	36,0	-	10,6	14,4	12,5	37,5
	förändr.	1950/51	+122 %	+123 %	-8 %	+113 %	+169 %		+31 %	+126 %		-10 %	0 %	+20 %	+2 %

^x Siffrorna för denna bransch äro mycket osäkra.

Bransch	Storleks- grupp (företag med - arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13= 9+10+11+12
Kombinerade sågverk, massafabri- ker o. papp- ersbruk	Hela del- branschen	1950	102,4	39,2	37,7	179,3	40,3	-	33,8	74,1	-	0,1	9,6	129,8	139,5
		1951	175,6	78,1	62,5	316,2	75,0	-	51,8	126,8	-	0,1	0,1	139,0	139,2
	förändr.	1950/51	+71 %	+99 %	+66 %	+76 %	+86 %		+53 %	+71 %		0 %	-99 %	+7 %	0 %
Kombinerade sågverk o. massafabri- ker	Hela del- branschen	1950	88,9	90,3	24,9	204,1	58,1	5,2	56,3	119,6	2,0	0,4	24,5	267,4	294,3
		1951	297,3	145,5	39,6	482,4	92,6	3,5	79,1	168,2	4,1	2,6	2,1	271,7	280,5
	förändr.	1950/51	+234 %	+61 %	+59 %	+136 %	+59 %	-33 %	+40 %	+41 %	+105 %	+550 %	-91 %	+2 %	-5 %
Kombinerade massafabri- ker o. pappersbruk	Hela del- branschen	1950	2,1	6,4	6,0	14,5	2,2	0,8	0,9	3,9	-	12,1	8,0	7,6	27,7
		1951	5,5	13,4	11,2	30,1	3,8	-	2,0	5,8	-	12,1	9,0	6,7	27,8
	förändr.	1950/51	+162 %	+109 %	+87 %	+108 %	+73 %		+122 %	+49 %		0 %	+13 %	-12 %	0 %
Grupp 5. Grafisk industri ^x	Hela branschen	1950	58,8	59,8	7,5	126,1	19,9	2,7	25,0	47,6	1,4	18,6	12,1	19,1	51,2
		1951	63,8	85,7	19,3	168,8	32,2	1,3	27,4	60,9	1,2	35,9	20,1	24,7	81,9
	förändr.	1950/51	+9 %	+43 %	+157 %	+34 %	+62 %	-52 %	+10 %	+28 %	-14 %	+93 %	+66 %	+29 %	+60 %
	50-200 arb.	1950	15,8	20,7	2,3	38,8	5,5	-	9,6	15,1	-	8,3	12,1	1,3	21,7
		1951	22,9	36,4	14,3	73,6	10,7	-	9,9	20,6	-	24,1	20,1	1,8	46,0
	förändr.	1950/51	+45 %	+76 %	+522 %	+90 %	+95 %		+3 %	+36 %		+190 %	+66 %	+38 %	+112 %
Grupp 6. Livsmedels- industri	Hela branschen	1950	110,8	75,9	51,9	238,6	25,5	1,7	48,5	75,7	-	17,3	37,8	28,7	83,8
		1951	101,9	84,0	50,7	236,6	29,0	4,3	57,4	90,7	-	24,9	28,4	29,5	82,8
	förändr.	1950/51	-8 %	+11 %	-2 %	-1 %	+14 %	+153 %	+18 %	+20 %		+44 %	-25 %	+3 %	-1 %
	50-200 arb.	1950	85,7	39,6	33,3	158,6	10,5	0,5	28,4	39,4	-	5,5	12,4	5,3	23,2
		1951	81,5	43,2	37,6	162,3	13,5	0,3	30,0	43,8	-	6,2	12,6	1,5	20,3
	förändr.	1950/51	-5 %	+9 %	+13 %	+2 %	+29 %	-40 %	+6 %	+11 %		+13 %	+2 %	-72 %	-12 %
	201 <arb.	1950	25,1	36,3	18,6	80,0	15,0	1,2	20,1	36,3	-	11,8	25,4	23,4	60,6
		1951	20,4	40,8	13,1	74,3	15,5	4,0	27,4	46,9	-	18,7	15,8	28,0	62,5
	förändr.	1950/51	-19 %	+12 %	-30 %	-7 %	+3 %	+233 %	+36 %	+29 %		+58 %	-38 %	+20 %	+24 %

^x Siffrorna för denna bransch äro mycket osäkra.

Tabellbilaga I:8

Bransch	Storleks- grupp (företag med - arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13= 9+10+11+12	
Örgrav: Bryggeri- er	Hela del- branschen	1950	26,4	8,8	7,8	43,3	3,6	-	10,0	13,6	-	2,9	13,5	3,8	20,2	
		1951	17,5	9,0	6,8	33,3	4,0	-	10,9	14,9	-	2,9	13,3	3,9	20,1	
	förändr.	1950/51	-34 %	+2 %	-13 %	-23 %	+11 %			+9 %	+10 %		0 %	-1 %	+3 %	0 %
	50-200 arb.	1950	10,9	3,5	2,6	17,3	1,5	-	3,9	5,4	-	2,5	3,1	0,8	6,4	
		1951	10,6	3,7	3,0	17,3	2,0	-	3,8	5,8	-	2,4	2,9	1,1	6,4	
	förändr.	1950/51	-3 %	+6 %	+15 %	0 %	+33 %			-3 %	+7 %		-4 %	-6 %	+37 %	0 %
	201 <arb.	1950	15,5	5,3	5,2	26,0	2,1	-	6,1	8,2	-	0,4	10,4	3,0	13,8	
		1951	6,9	5,3	3,8	16,0	2,0	-	7,1	9,1	-	0,5	10,4	2,8	13,7	
	förändr.	1950/51	-55 %	0 %	-27 %	-38 %	-5 %			+16 %	+11 %		+25 %	0 %	-7 %	-1 %
	Kvarn- industrier	Hela del- branschen	1950	2,9	17,4	2,8	23,2	6,0	0,7	11,0	17,7	-	2,8	12,3	0,2	15,3
		1951	2,2	20,4	3,4	26,0	5,6	0,3	16,3	22,2	-	2,8	2,8	7,8	13,4	
förändr.		1950/51	-24 %	+17 %	+21 %	+12 %	-7 %	-57 %	+48 %	+25 %		0 %	-77 %	-	-12 %	
50-200 arb.		1950	0,4	4,8	0,1	5,4	1,9	0,5	5,8	8,2	-	2,8	2,4	-	5,2	
		1951	0,4	5,5	-	5,9	1,5	0,3	6,6	8,4	-	2,8	2,3	0,2	5,3	
förändr.		1950/51	0 %	+15 %		+9 %	-21 %	-40 %	+14 %	+2 %		0 %	-4 %		+2 %	
201 <arb.		1950	2,5	12,6	2,7	17,8	4,1	0,2	5,2	9,5	-	-	9,9	0,2	10,1	
		1951	1,8	14,9	3,4	20,1	4,1	-	9,7	13,8	-	-	0,5	7,6	8,1	
förändr.		1950/51	-28 %	+18 %	+26 %	+13 %	0 %			+87 %	+45 %			-95 %		-20 %
Choklad- fabriker		Hela del- branschen	1950	5,9	25,1	2,4	33,5	10,4	0,9	11,8	23,1	-	11,6	6,6	19,6	37,8
		1951	6,6	24,0	1,7	32,3	11,1	4,0	13,2	28,3	-	19,2	7,3	17,4	43,9	
	förändr.	1950/51	+12 %	-4 %	-29 %	-4 %	+7 %	+344 %	+12 %	+23 %		+66 %	+11 %	-11 %	+16 %	
	50-200 arb.	1950	4,7	10,6	1,0	16,3	2,4	-	4,9	7,3	-	0,2	2,2	-	2,4	
		1951	4,9	8,3	0,7	13,9	3,0	-	4,8	7,8	-	0,9	3,0	-	3,9	
	förändr.	1950/51	+4 %	-22 %	-30 %	-15 %	+25 %			-2 %	+7 %		+350 %	+36 %		+63 %
	201 <arb.	1950	1,2	14,5	1,4	17,2	8,0	0,9	6,9	15,8	-	11,4	4,4	19,6	35,4	
		1951	1,7	15,7	1,0	18,4	8,1	4,0	8,4	20,5	-	18,3	4,3	17,4	40,0	
	förändr.	1950/51	+42 %	+8 %	-29 %	+7 %	+1 %	+344 %	+22 %	+30 %		+61 %	-2 %	-11 %	+13 %	

Tabellbilaga I:9

Bransch	Storleks- grupp (företag med - arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13 9+10+11+12
Grupp 7. Textil- o. beklädnads- industri	Hela branschen	1950	184,8	364,8	53,6	603,2	99,2	16,6	85,8	201,6	0,3	76,4	68,5	48,3	193,5
		1951	141,0	458,1	49,3	648,4	154,3	38,1	113,1	305,5	0,6	129,1	95,2	45,5	270,4
	förändr.	1950/51	-24 %	+26 %	-8 %	+7 %	+56 %	+130 %	+31 %	+52 %	+100 %	+69 %	+39 %	-6 %	+40 %
	50-200 arb.	1950	72,8	169,4	28,7	270,9	42,5	9,4	30,5	82,4	-	38,2	18,5	8,9	65,6
		1951	53,6	182,0	28,4	264,0	65,1	17,2	40,9	123,2	-	45,0	18,9	7,6	71,5
	förändr.	1950/51	-26 %	+7 %	-1 %	-3 %	+53 %	+83 %	+34 %	+50 %		+18 %	+2 %	-15 %	+9 %
	201 < arb.	1950	112,0	195,4	24,9	332,3	56,7	7,2	55,3	119,2	0,3	38,2	50,0	39,4	127,9
		1951	87,4	276,1	20,9	384,4	89,2	20,9	72,2	182,3	0,6	84,1	76,3	37,9	198,9
	förändr.	1950/51	-22 %	+41 %	-16 %	+16 %	+57 %	+190 %	+31 %	+53 %	+100 %	+120 %	+53 %	-4 %	+56 %
	Därav: Bomulls- industri	Hela del- branschen	1950	41,6	64,5	8,5	114,6	15,1	3,5	24,5	43,1	-	4,0	17,5	23,6
	1951	32,9	104,0	8,9	145,8	27,1	12,2	27,8	67,1	-	12,0	22,2	22,8	57,0	
förändr.	1950/51	-21 %	+61 %	+5 %	+27 %	+79 %	+249 %	+13 %	+56 %		+200 %	+27 %	-3 %	+26 %	
50-200 arb.	1950	6,3	6,3	3,1	15,7	1,8	-	1,3	3,1	-	0,6	0,7	0,7	2,0	
	1951	8,4	10,3	2,2	20,9	2,8	-	1,5	4,3	-	1,1	0,7	0,9	2,7	
förändr.	1950/51	+33 %	+63 %	-29 %	+33 %	+56 %		+15 %	+39 %		+83 %	0 %	+29 %	+35 %	
201 < arb.	1950	35,3	58,2	5,4	98,9	13,3	3,5	23,2	40,0	-	3,4	16,8	22,9	43,1	
	1951	24,5	93,7	6,7	124,9	24,3	12,2	26,3	62,8	-	10,9	21,5	21,9	54,3	
förändr.	1950/51	-31 %	+61 %	+24 %	+26 %	+83 %	+249 %	+13 %	+57 %		+220 %	+28 %	-4 %	+26 %	
Linne-, hamp- o. jutein- industri	Hela del- branschen	1950	4,6	3,1	0,3	8,0	0,5	-	0,4	0,9	-	0,4	1,3	0,7	2,4
	1951	3,7	3,8	0,2	7,7	0,8	-	0,5	1,3	-	0,8	0,9	0,6	2,3	
förändr.	1950/51	-20 %	+23 %	-33 %	-4 %	+60 %		+25 %	+44 %		+100 %	-31 %	-14 %	-4 %	
50-200 arb.	1950	0,1	0,8	-	0,9	0,1	-	0,2	0,3	-	0,4	0,3	-	0,7	
	1951	0,5	1,0	0,1	1,6	0,2	-	0,2	0,4	-	0,8	-	-	0,8	
förändr.	1950/51	+400 %	+25 %		+78 %	+100 %		0 %	+33 %		+100 %			+14 %	
201 < arb.	1950	4,5	2,3	0,3	7,1	0,4	-	0,2	0,6	-	-	1,0	0,7	1,7	
	1951	3,2	2,8	0,1	6,1	0,6	-	0,3	0,9	-	-	0,9	0,6	1,5	
förändr.	1950/51	-29 %	+22 %	-67 %	-14 %	+50 %		+50 %	+50 %			-10 %	-14 %	-12 %	

Tabellbilaga I:10

Bransch	Storleks- grupp (företag med- arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13= 9+10+11+12
Till- industri	Hela del- branschen	1950	47,7	61,4	8,8	117,9	18,5	0,9	12,3	31,7	-	26,8	7,0	11,8	45,6
		1951	38,4	78,7	5,2	122,3	26,8	4,2	16,0	47,0	-	55,8	14,9	11,2	81,9
	förändr.	1950/51	-19 %	+28 %	-41 %	+4 %	+45 %	+367 %	+30 %	+48 %		+108 %	+113 %	-5 %	+80 %
	50-200 arb.	1950	6,1	20,3	2,8	29,2	5,0	0,4	3,5	8,9	-	3,2	2,9	0,8	6,9
		1951	3,9	20,6	1,7	26,2	9,1	0,8	3,8	13,7	-	3,9	3,3	0,8	8,0
	förändr.	1950/51	-36 %	+1 %	-39 %	-10 %	+82 %	+100 %	+9 %	+54 %		+22 %	+14 %	0 %	+16 %
Trika- industri	Hela del- branschen	1950	26,7	25,4	3,9	56,0	5,7	-	9,1	14,8	-	6,6	1,7	3,0	11,3
		1951	17,9	30,0	3,2	51,1	11,1	1,0	10,1	22,2	-	12,9	1,6	2,9	17,4
	förändr.	1950/51	-33 %	+18 %	-18 %	-9 %	+95 %		+11 %	+50 %		+95 %	-6 %	-3 %	+54 %
	50-200 arb.	1950	5,7	13,7	2,0	21,4	3,7	-	3,5	7,2	-	6,6	0,3	1,9	8,8
		1951	3,1	16,3	1,3	20,7	6,3	0,8	5,6	12,7	-	9,5	0,2	1,9	11,6
	förändr.	1950/51	-46 %	+19 %	-35 %	-3 %	+70 %		+60 %	+76 %		+44 %	-33 %	0 %	+32 %
Konfek- tionsin- dustri ^x	Hela del- branschen	1950	48,5	169,8	26,3	244,6	48,6	5,5	30,8	84,9	0,3	35,4	33,5	7,8	77,0
		1951	33,6	187,3	28,3	249,2	75,7	13,0	50,2	138,9	0,6	43,3	48,1	6,4	98,4
	förändr.	1950/51	-31 %	+10 %	+8 %	+2 %	+56 %	+136 %	+63 %	+64 %	+100 %	+22 %	+44 %	-18 %	+28 %
	50-200 arb.	1950	42,4	97,1	17,2	156,7	25,2	4,3	15,6	45,1	-	24,1	8,4	4,9	37,4
		1951	27,9	100,8	20,2	148,9	38,0	11,2	23,8	73,0	-	25,4	9,1	3,5	38,0
	förändr.	1950/51	-34 %	+4 %	+17 %	-5 %	+51 %	+160 %	+53 %	+62 %		+5 %	+8 %	-29 %	+2 %
201 <arb.	1950	6,1	72,7	9,1	87,9	23,4	1,2	15,2	39,8	0,3	11,3	25,1	2,9	39,6	
	1951	5,7	86,5	8,1	100,3	37,7	1,8	26,4	65,8	0,6	17,9	39,0	2,9	60,4	
	förändr.	1950/51	-7 %	+19 %	-11 %	+14 %	+61 %	+50 %	+74 %	+66 %	+100 %	+58 %	+55 %	0 %	+53 %

^x Siffrorna för denna bransch äro mycket osäkra.

Tabellbilaga I:11

Bransch	Storleks- grupp (företag med - arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13= 9+10+11+12
Silke- o. Rayonsilke- industri ^x	Hela del-	1950	4,1	8,2	1,9	14,2	4,6	-	1,6	6,2	-	1,6	1,5	1,0	4,1
	branschen	1951	8,3	9,2	0,6	18,1	4,5	-	1,6	6,1	-	0,4	1,6	1,2	3,2
	förändr.	1950/51	+102 %	+12 %	-68 %	+27 %	-2 %		0 %	-2 %		-75 %	+7 %	+20 %	-22 %
	50-200 arb.	1950	1,1	5,4	0,2	6,7	2,5	-	0,7	3,2	-	1,6	-	0,1	1,7
		1951	4,5	5,3	0,1	9,9	2,4	-	0,4	2,8	-	0,4	-	0,2	0,6
	förändr.	1950/51	+309 %	-2 %	-50 %	+48 %	-4 %		-43 %	-13 %		-75 %		+100 %	-65 %
	201 < arb.	1950	3,0	2,8	1,7	7,5	2,1	-	0,9	3,0	-	-	1,5	0,9	2,4
		1951	3,8	3,9	0,5	8,2	2,1	-	1,2	3,3	-	-	1,6	1,0	2,6
	förändr.	1950/51	+27 %	+39 %	-71 %	+9 %	0 %		+44 %	+10 %			+7 %	+11 %	+8 %
	Grupp 8. Läder- o. skoindustri ^x	Hela	1950	46,4	92,0	15,2	153,6	35,2	1,8	14,4	51,5	-	101,4	4,7	4,0
branschen		1951	57,7	121,0	11,4	190,1	56,1	1,0	25,3	82,4	-	104,1	8,7	6,1	118,9
förändr.		1950/51	+24 %	+32 %	-25 %	+24 %	+59 %	-44 %	+76 %	+60 %		+3 %	+85 %	+53 %	+8 %
50-200 arb.		1950	14,3	45,4	7,2	66,9	13,5	-	4,5	18,0	-	15,2	4,5	2,0	21,7
		1951	11,3	57,7	8,7	77,7	21,1	0,2	12,1	33,4	-	17,4	5,2	1,9	24,5
förändr.		1950/51	-21 %	+27 %	+21 %	+16 %	+56 %		+169 %	+86 %		+14 %	+16 %	-5 %	+13 %
201 < arb.		1950	32,1	46,6	8,0	86,7	21,8	1,8	9,9	33,5	-	86,2	0,2	2,0	88,4
		1951	46,4	63,3	2,7	112,4	35,0	0,8	13,2	49,0	-	86,7	3,5	4,2	94,4
förändr.		1950/51	+45 %	+36 %	-66 %	+30 %	+61 %	-56 %	+33 %	+46 %		+1 %	+1650 %	+110 %	+7 %
Därav: Garverier o. läder- fabriker		Hela del-	1950	10,8	13,4	0,5	24,7	5,0	-	1,7	6,7	-	10,8	1,9	0,5
	branschen	1951	2,0	22,3	0,1	24,4	9,1	-	1,6	10,7	-	13,8	5,3	0,3	19,4
	förändr.	1950/51	-81 %	+66 %	-80 %	-1 %	+82 %		-6 %	+60 %		+28 %	+179 %	-40 %	+47 %
	50-200 arb.	1950	2,2	5,0	0,2	7,4	3,2	-	0,3	3,5	-	10,8	1,9	0,1	12,8
		1951	1,0	7,0	0,1	8,1	5,4	-	0,3	5,7	-	11,7	1,9	-	13,6
	förändr.	1950/51	-55 %	+40 %	-50 %	+9 %	+69 %		0 %	+63 %		+8 %	0 %		+6 %
	201 < arb.	1950	8,6	8,4	0,3	17,3	1,8	-	1,4	3,2	-	-	-	0,4	0,4
		1951	1,0	15,3	-	16,3	3,7	-	1,3	5,0	-	2,1	3,4	0,3	5,8
	förändr.	1950/51	-88 %	+82 %		-6 %	+106 %		-7 %	+56 %				-25 %	+1350 %

^x Siffrorna för denna bransch äro mycket osäkra.

Tabellbilaga I:12

Bransch	Storleks- grupp (företag med - arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13= 9+10+11+12
Skofabri- ker	Hela del- branschen	1950	5,1	31,0	5,0	41,1	6,6	1,8	5,7	14,1	-	8,1	1,1	2,1	11,3
		1951	3,3	41,8	6,1	51,2	14,9	1,0	9,8	25,7	-	14,7	1,9	2,0	18,6
	förändr.	1950/51	-35 %	+35 %	+22 %	+25 %	+126 %	-44 %	+72 %	+82 %		+81 %	+73 %	-5 %	+65 %
	50-200 arb.	1950	2,9	23,7	2,5	29,1	5,1	-	2,2	7,3	-	0,6	0,9	1,5	3,0
		1951	1,9	29,3	4,1	35,3	10,9	0,2	6,6	17,7	-	1,2	1,7	1,5	4,4
	förändr.	1950/51	-34 %	+24 %	+64 %	+21 %	+114 %		+200 %	+142 %		+100 %	+89 %		+47 %
Grupp 9. Kemisk- teknisk industri	Hela branschen	1950	38,9	91,2	18,5	148,6	29,3	0,1	28,8	58,2	1,3	24,8	86,4	53,4	165,9
		1951	42,1	114,1	41,8	198,0	46,2	0,5	30,6	77,3	1,2	20,5	73,1	60,5	155,3
	förändr.	1950/51	+8 %	+25 %	+126 %	+33 %	+58 %	+400 %	+6 %	+33 %	-8 %	-17 %	-15 %	+13 %	-6 %
	50-200 arb.	1950	16,0	35,7	4,2	55,9	12,7	0,1	9,7	22,5	1,3	21,3	8,4	10,0	41,0
		1951	15,5	41,2	5,2	61,9	18,9	0,5	10,2	29,6	1,2	12,5	8,4	16,9	39,0
	förändr.	1950/51	-3 %	+15 %	+24 %	+11 %	+49 %	+400 %	+5 %	+32 %	-8 %	-41 %	0 %	+69 %	-5 %
Därav: Färg-,olje- o. tvättme- delsfabri- ker	Hela del- branschen	1950	10,1	40,3	5,4	55,8	11,6	0,1	8,7	20,4	-	7,8	76,2	3,4	87,4
		1951	10,1	44,4	28,3	82,8	20,7	0,4	7,2	28,3	-	11,9	64,5	3,0	79,4
	förändr.	1950/51	0 %	+10 %	+424 %	+48 %	+78 %	+300 %	-17 %	+39 %		+53 %	-15 %	-12 %	-9 %
	50-200 arb.	1950	5,9	17,6	1,2	24,7	6,5	0,1	6,4	13,0	-	6,4	6,3	2,8	15,5
		1951	6,8	20,9	1,2	28,9	10,0	0,4	4,3	14,7	-	6,3	6,3	2,7	15,3
	förändr.	1950/51	+15 %	+19 %	0 %	+17 %	+54 %	+300 %	-33 %	+13 %		-2 %	0 %	-4 %	-1 %
201 < arb.	1950	4,2	22,7	4,2	31,1	5,1	-	2,3	7,4	-	1,4	69,9	0,6	71,9	
	1951	3,3	23,5	27,1	53,9	10,7	-	2,9	13,6	-	5,6	58,2	0,3	64,1	
	förändr.	1950/51	-21 %	+4 %	+545 %	+73 %	+110 %		+26 %	+84 %		+300 %	-17 %	-50 %	-11 %

Tabellbilaga I:13

Bransch	Storleks- grupp (företag med - arb.)	År	1	2	3	4= 1+2+3	5	6	7	8= 5+6+7	9	10	11	12	13= 9+10+11+12
Hela industrien		1950	2.074,8	1.948,0	558,7	4.581,5	806,4	48,6	749,8	1.604,8	1.216,0	567,6	499,7	1.334,6	3.617,9
		1951	2.595,5	2.586,5	661,1	5.843,1	1.196,5	61,4	942,8	2.200,7	1.299,8	629,5	500,7	1.459,5	3.889,5
	förändr.	1950/51	+25 %	+33 %	+18 %	+28 %	+48 %	+26 %	+26 %	+37 %	+7 %	+11 %	0 %	+9 %	+8 %
	50-200 arb.	1950	360,5	577,0	123,4	1.060,9	224,3	18,9	158,9	402,1	83,0	246,3	147,8	90,6	567,7
		1951	367,2	698,7	159,0	1.224,9	324,4	20,7	202,2	547,3	85,6	259,3	161,5	105,4	611,8
	förändr.	1950/51	+2 %	+21 %	+29 %	+15 %	+45 %	+10 %	+27 %	+36 %	+3 %	+5 %	+9 %	+16 %	+8 %
	201+ arb.	1950	1.714,3	1.371,0	435,3	3.520,6	582,1	29,7	590,9	1.202,7	1.133,0	321,3	351,9	1.244,0	3.050,2
		1951	2.228,3	1.887,8	502,1	4.618,2	872,1	40,7	740,6	1.653,4	1.214,2	370,2	339,2	1.354,1	3.277,7
	förändr.	1950/51	+30 %	+38 %	+15 %	+31 %	+50 %	+37 %	+25 %	+37 %	+7 %	+15 %	-4 %	+9 %	+7 %

Tabellbilaga II.

Relationen mellan likvida tillgångar, kortfristiga och långfristiga skulder
åren 1950 och 1951.

Bransch	Storleks- grupp	Likvida tillg./kortfris- tiga skulder			Likvida tillg./långfris- tiga skulder			Likvida tillg./totala skulder			Kortfristiga skulder/to- tala skulder		
		1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.
Grupp 1.	Hela	3,14	2,89	-8	1,05	1,17	+11	0,79	0,83	+5	0,25	0,29	+16
Metall- o. maskinin- dustri	branschen												
	50-200 arb.	2,24	2,24	0	1,37	1,53	+12	0,85	0,91	+7	0,38	0,41	+8
	201 < arb.	3,36	3,03	-10	1,01	1,12	+11	0,78	0,82	+5	0,23	0,27	+17
Därav:													
Järn- o. stålverk	Hela del- branschen	1,62	1,27	-22	0,85	0,79	-7	0,56	0,49	-13	0,34	0,38	+11
	50-200 arb.	5,00	3,11	-38	12,14	11,00	-9	3,54	2,42	-32	0,71	0,78	+11
	201 < arb.	1,54	1,21	-21	0,79	0,73	-8	0,52	0,45	-13	0,34	0,38	+11
Mekaniska verkstäder	Hela del- branschen	3,13	2,93	-6	1,44	1,60	+11	0,99	1,04	+5	0,31	0,35	+13
	50-200 arb.	2,23	2,31	+4	1,43	1,61	+13	0,87	0,95	+9	0,39	0,41	+5
	201 < arb.	3,51	3,18	-9	1,44	1,60	+11	1,02	1,07	+5	0,29	0,34	+17
Andra me- tallverk ^x	Hela del- branschen	2,68	2,57	-4	1,59	2,23	+40	1,00	1,19	+19	0,37	0,46	+24
Skeppsvarv	Hela del- branschen	4,56	5,16	+13	0,64	0,73	+14	0,56	0,64	+14	0,12	0,12	0
	50-200 arb.	3,68	2,17	-41	0,63	0,44	-30	0,54	0,37	-31	0,15	0,17	+13
	201 < arb.	4,59	5,27	+15	0,64	0,74	+16	0,56	0,65	+16	0,12	0,12	0
Elektrisk industri	Hela del- branschen	3,41	2,69	-21	0,76	0,83	+9	0,62	0,63	+2	0,18	0,24	+33
	50-200 arb.	1,44	1,30	-10	0,76	0,90	+18	0,50	0,53	+6	0,35	0,41	+17
	201 < arb.	3,55	2,78	-22	0,76	0,83	+9	0,63	0,64	+2	0,17	0,23	+35
Grupp 2.	Hela	3,30	3,12	-5	3,22	3,80	+18	1,63	1,71	+6	0,49	0,55	+12
Kombinatio- ner mellan olika branscher	branschen												
	50-200 arb.	1,04	0,91	-12	0,67	1,14	+70	0,41	0,51	+24	0,39	0,55	+41
	201 < arb.	3,39	3,25	-4	3,38	3,95	+17	1,69	1,78	+5	0,50	0,55	+10
Därav:													
Bruk	Hela del- branschen	3,54	3,24	-8	3,35	4,	+19	1,72	1,79	+4	0,49	0,56	+14
	50-200 arb.	1,67	2,00	+20	0,58	0,96	+66	0,43	0,65	+51	0,26	0,32	+23
	201 < arb.	3,56	3,25	-9	3,43	4,07	+19	1,75	1,81	+3	0,49	0,56	+14

^x Siffrorna för denna bransch äro mycket osäkra.

Tabellbilaga II:2

Bransch	Storleks- grupp	Likvida tillg./kortfris- tiga skulder			Likvida tillg./långfris- tiga skulder			Likvida tillg./totala skulder			Kortfristiga skulder/to- tala skulder		
		1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.
		Övriga kombina- tioner	Hela del- branschen	2,73	2,81	+1	2,92	3,32	+14	1,42	1,53	+8	0,51
	50-200 arb.	0,90	0,77	-14	0,71	1,22	+72	0,40	0,47	+18	0,44	0,61	+38
	201 < arb.	2,98	3,22	+8	3,25	3,62	+11	1,56	1,69	+8	0,52	0,53	+2
Grupp 3. Jord- o. stenin- dustri	Hela branschen	1,80	1,88	+4	0,69	0,67	-3	0,50	0,49	-2	0,28	0,26	-7
	50-200 arb.	1,63	1,57	-4	0,74	0,73	-1	0,51	0,49	-4	0,31	0,32	+3
	201 < arb.	1,96	2,14	+9	0,66	0,63	-5	0,49	0,49	0	0,25	0,23	-8
Därav: Stenin- dustri ^x	Hela del- branschen	1,64	1,81	+10	0,81	1,04	+28	0,54	0,66	+22	0,33	0,36	+9
	50-200 arb.	1,71	1,85	+8	0,86	1,10	+28	0,57	0,69	+21	0,34	0,37	+9
	201 < arb.	1,14	1,50	+32	0,53	0,71	+34	0,36	0,48	+33	0,32	0,32	0
Cement- fabriker o.kalk- bruk ^x	Hela del- branschen	1,63	1,40	-14	0,39	0,36	-8	0,32	0,28	-12	0,19	0,20	+5
	50-200 arb.	1,82	1,85	+2	0,35	0,42	+20	0,29	0,34	+17	0,16	0,19	+19
	201 < arb.	1,53	1,16	-24	0,43	0,32	-26	0,33	0,25	-24	0,22	0,21	-3
Tegelbruk ^x	Hela del- branschen	1,08	1,22	+13	1,35	1,41	+4	0,61	0,65	+7	0,55	0,54	-2
Porslins- kakel- o. lergods- fabriker	Hela del- branschen	1,99	2,35	+18	0,57	0,66	+16	0,45	0,52	+16	0,22	0,22	0
	50-200 arb.	5,33	5,67	+6	-	-		5,33	5,67	+6	-	-	
	201 < arb.	1,90	2,26	+19	0,53	0,62	+17	0,42	0,49	+17	0,22	0,22	0
Glasbruk ^x	Hela del- branschen	2,31	1,84	-20	1,33	0,94	-29	0,84	0,62	-26	0,37	0,34	-8
	50-200 arb.	2,81	1,78	-37	1,11	0,69	-38	0,80	0,50	-37	0,28	0,28	0
	201 < arb.	1,63	1,93	+18	2,50	1,98	-21	0,99	0,98	-1	0,61	0,51	-16

^x Siffrorna för denna bransch äro mycket osäkra.

Bransch	Storleks- grupp	Likvida tillg./kortfris- tiga skulder			Likvida tillg./långfris- tiga skulder			Likvida tillg./totala skulder			Kortfristiga skulder/to- tala skulder		
		1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.
		Grupp 4. Skogsin- dustri	Hela branschen	2,12	2,59	+22	0,94	1,86	+98	0,65	1,08	+66	0,31
	50-200 arb.	2,08	1,75	-16	1,15	1,74	+51	0,74	0,87	+18	0,36	0,50	+39
	201 < arb.	2,13	2,80	+31	0,90	1,87	+108	0,63	1,12	+78	0,30	0,40	+33
Därav: Sågverk o. hyvlerier	Hela del- branschen	1,13	0,88	-22	0,79	0,96	+22	0,46	0,46	0	0,41	0,52	+27
	50-200 arb.	1,23	0,94	-24	0,84	1,08	+29	0,50	0,50	0	0,40	0,53	+33
	201 < arb.	0,77	0,60	-22	0,60	0,53	-12	0,34	0,28	-18	0,44	0,47	+7
Snickeri- er o. mö- belfabri- ker ^x	Hela del- branschen	2,18	1,77	-19	1,31	1,27	-3	0,82	0,74	-10	0,38	0,42	+11
	50-200 arb.	2,18	1,85	-15	1,33	1,24	-7	0,83	0,74	-11	0,38	0,40	+5
	201 < arb.	2,17	1,48	-32	1,21	1,43	+18	0,78	0,73	-6	0,36	0,49	+36
Pappers- massefab- riker	Hela del- branschen	3,18	5,80	+82	1,18	2,21	+87	0,86	1,60	+86	0,27	0,28	+4
	50-200 arb.	3,90	4,23	+8	0,99	2,48	+151	0,79	1,56	+97	0,20	0,37	+85
	201 < arb.	3,10	6,22	+101	1,21	2,17	+79	0,87	1,61	+85	0,28	0,26	-7
Pappers- bruk	Hela del- branschen	2,25	1,92	-15	1,08	2,18	+102	0,73	1,02	+40	0,32	0,53	+66
	50-200 arb.	2,32	1,82	-22	1,20	2,45	+104	0,79	1,05	+33	0,34	0,57	+68
	201 < arb.	2,16	2,03	-6	0,94	1,95	+107	0,86	1,00	+52	0,30	0,49	+63
Kombinerade sågverk, massafab- riker o. pappers- bruk	Hela del- branschen	2,42	2,49	+3	1,29	2,27	+76	0,84	1,19	+42	0,35	0,48	+37
Kombinerade sågverk o. massa- fabriker	Hela del- branschen	1,71	2,87	+68	0,69	1,72	+149	0,49	1,08	+120	0,29	0,37	+28
Kombinerade massafabr. o. pappers- bruk	Hela del- branschen	3,72	5,19	+40	0,52	1,08	+108	0,46	0,90	+96	0,12	0,17	+42

^x Siffrorna för denna bransch äro mycket osäkra

Bransch	Storleks- grupp	Likvida tillg./kortfris- tiga skulder			Likvida tillg./långfris- tiga skulder			Likvida tillg./totala skulder			Kortfristiga skulder/to- tala skulder		
		1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.
		Grupp 5. Grafisk industri ^x	Hela branschen	2,65	2,77	+5	2,46	2,06	-16	1,28	1,18	-8	0,48
	50-200 arb.	2,57	3,57	+39	1,79	1,60	-11	1,05	1,11	+6	0,41	0,31	-24
	201 < arb.	2,69	2,36	-12	2,96	2,65	-10	1,41	1,25	-11	0,52	0,53	+2
Grupp 6. Livsme- delsin- dustri	Hela branschen	3,15	2,61	-17	2,85	2,86	0	1,50	1,36	-9	0,47	0,52	+11
	50-200 arb.	4,03	3,71	-8	6,84	8,00	+17	2,53	2,53	0	0,63	0,68	+8
	201 < arb.	2,20	1,58	-28	1,32	1,19	-10	0,83	0,68	-18	0,37	0,43	+16
Därav: Bryggeri- er	Hela del- branschen	3,18	2,23	-30	2,14	1,66	-22	1,28	0,95	-26	0,40	0,43	+8
	50-200 arb.	3,20	2,98	-7	2,70	2,70	0	1,47	1,42	-3	0,46	0,48	+4
	201 < arb.	3,17	1,76	-44	1,88	1,17	-38	1,18	0,70	-41	0,37	0,40	+8
Kvarnin- dustrier	Hela del- branschen	1,31	1,17	-11	1,52	1,94	+28	0,70	0,73	+4	0,46	0,62	+35
	50-200 arb.	0,66	0,70	+6	1,04	1,11	+7	0,40	0,43	+8	0,61	0,61	0
	201 < arb.	1,87	1,47	-21	1,76	2,48	+41	0,91	0,92	+1	0,47	0,64	+36
Choklad- fabriker	Hela del- branschen	1,45	1,14	-21	0,89	0,74	-17	0,55	0,45	-18	0,38	0,39	+3
	50-200 arb.	2,23	1,78	-20	6,79	3,56	-48	1,68	1,19	-29	0,75	0,67	-11
	201 < arb.	1,09	0,90	-17	0,49	0,46	-6	0,34	0,30	-12	0,31	0,34	+10
Grupp 7. Textil- o. bekläd- nadsin- dustri	Hela branschen	2,99	2,12	-29	3,12	2,40	-23	1,53	1,13	-26	0,51	0,53	+4
	50-200 arb.	3,29	2,14	-35	4,13	3,69	-11	1,83	1,36	-26	0,56	0,63	+13
	201 < arb.	2,79	2,11	-24	2,60	1,93	-26	1,34	1,01	-25	0,48	0,48	0
Därav: Bomulls- industri	Hela del- branschen	2,66	2,17	-18	2,54	2,56	+1	1,30	1,17	-10	0,49	0,54	+10
	50-200 arb.	5,06	4,86	-4	7,85	7,74	-2	3,08	2,99	-3	0,61	0,62	+1
	201 < arb.	2,47	1,99	-19	2,29	2,30	0	1,19	1,07	-10	0,48	0,54	+13
Linne-, hamp- o. jutein- dustri	Hela del- branschen	8,89	5,92	-33	3,33	3,35	+1	2,42	2,14	-22	0,27	0,36	-33
	50-200 arb.	3,00	4,00	+33	1,29	2,00	+55	0,90	1,33	+48	0,30	0,33	+10
	201 < arb.	11,83	8,78	-43	4,18	4,07	-3	3,09	2,54	-28	0,26	0,38	-46

^x Siffrorna för denna bransch äro mycket osäkra.

Tabellbilaga II:5

Bransch	Storleks- grupp	Likvida tillg./kortfris- tiga skulder			Likvida tillg./långfris- tiga skulder			Likvida tillg./totala skulder			Kortfristiga skulder/to- tala skulder		
		1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.	1950	1951	Procen- tuell förändr.
		Yllein- dustri	Hela del- branschen	3,72	2,60	-30	2,59	1,49	-42	1,53	0,96	-37	0,41
	50-200 arb.	3,28	1,91	-42	4,23	3,28	-22	1,85	1,21	-35	0,56	0,63	+13
	201 < arb.	3,89	2,89	-26	2,29	1,30	-43	1,44	0,89	-38	0,37	0,31	-16
Trikå- industri	Hela del- branschen	3,78	2,30	-39	4,96	2,94	-41	2,14	1,29	-40	0,57	0,56	-2
	50-200 arb.	2,97	1,63	-45	2,43	1,78	-27	1,34	0,85	-37	0,45	0,52	+16
	201 < arb.	4,55	3,20	-30	13,84	5,24	-62	3,43	1,99	-42	0,75	0,62	-17
Konfek- tionsin- dustri ^x	Hela del- branschen	2,88	1,79	-38	3,18	2,53	-20	1,51	1,05	-29	0,52	0,59	+13
	50-200 arb.	3,47	2,04	-41	4,19	3,92	-6	1,90	1,34	-29	0,55	0,66	+20
	201 < arb.	2,21	1,52	-31	2,22	1,66	-25	1,11	0,79	-29	0,50	0,52	+4
Silke- o. rayonsil- keindust- ri ^x	Hela del- branschen	2,29	2,97	+30	3,46	5,66	+64	1,38	1,95	+41	0,60	0,66	+10
<u>Grupp 8.</u> <u>Läder- o.</u> <u>skoind-</u> <u>dustri^x</u>	Hela branschen	2,98	2,31	-22	1,40	1,60	+14	0,95	0,94	-1	0,32	0,41	+28
	50-200 arb.	3,72	2,33	-33	3,08	3,17	+3	1,69	1,34	-21	0,45	0,58	+29
	201 < arb.	2,59	2,29	-12	0,98	1,19	+21	0,71	0,78	+10	0,27	0,34	+26
Därav: Garverier o. läder- fabriker	Hela del- branschen	3,69	2,28	-38	1,87	1,26	-33	1,24	0,81	-35	0,34	0,36	+6
	50-200 arb.	2,11	1,42	-33	0,58	0,60	+3	0,45	0,42	-7	0,21	0,30	+43
	201 < arb.	5,41	3,26	-40	43,25	2,81	-94	4,81	1,51	-69	0,89	0,46	-48
Skofabri- ker	Hela del- branschen	2,91	1,99	-32	3,64	2,75	-24	1,62	1,16	-28	0,56	0,58	+4
	50-200 arb.	3,99	1,99	-50	9,70	8,02	-17	2,83	1,60	-43	0,71	0,80	+13
	201 < arb.	1,76	1,99	+13	1,45	1,12	-23	0,79	0,72	-9	0,45	0,36	-20

^x Siffrorna för denna bransch äro mycket osäkra.